

Št. 139

**DECEMBER
2017**

Časopis za brezdomstvo
in sorodna socialna vprašanja

1 EUR

Polovico dobi prodajalec.

Številka prodajalca:

KRALJI ULICE

Odgovorna in izvršna urednica:

Mirjam Gostinčar

Tehnični urednik in oblikovanje:

Chris Hartke

Uredniški odbor:

Bojan Dekleva, Luna Jurančič Šribar, Jean Nikolić

Sodelavci uredništva:

Tomaž Golob, Gregor B. Hann, Jurij Kunaver, Vanja Kurbus, Barbara Jozelj,

Žiga Novak, Monika Buhančič - Biba, Barbara Pišlar, Jasmina Memić

Grafična zasnova:

Karlo Medjugorac

Lektoriranje:

Mojca Pipan

Ilustracije:

Janne Karlsson, Janez Kompare, Laura Ličer, Damjan Majkič,

Leah Artist Mihalič, Severa, Tjaša Žurga Žabkar

Fotografiji na ovitku:

Nada Žgank

Tisk:

Tiskarna Vovk

Izdajatelj:

Društvo Kralji ulice ISSN 1854-2654

Cena časopisa v ulični prodaji je 1 EUR.

V primeru pošiljanja časopisa po pošti je cena enega izvoda 2 EUR.

Letna naročnina za organizacije v Sloveniji znaša 24 EUR,
v tujini pa 48 EUR.

Naslov uredništva:

Društvo Kralji ulice, Pražakova 6, 1000 Ljubljana

Telefon: 059 022 503

E-pošta: info@kraljiulice.org

Spletna stran: www.kraljiulice.org

Transakcijski račun za prostovoljne prispevke:

SI56 0510 0801 2105 010 odprt pri ABanki Vipava d. d.

SMS-KOMENTARNICA:

030 323 306

PRAVILA PRODAJE ČASOPISA KRALJI ULICE

Ker želimo, da bi časopis Kralji ulice lahko prodajalo čim več ljudi in da bi dosegel čim širši krog bralcev, je pomembno, da vsi skupaj skrbimo za njegov dober ugled. Ko prodajalci prodajajo časopis Kralji ulice, namreč ne predstavljajo le sebe, pač pa celoten projekt Kralji ulice. Doslej so bili naši prodajalci v javnosti zelo dobro sprejeti in so mnogi kupci pohvalili njihov pristop. Zelo si želimo, da tako ostane tudi v prihodnje, zato prodajalce in prodajalke prosimo, da se držijo spodnjih pravil in tudi svojega občutka o tem, kako časopis Kralji ulice še bolj približati našim bralcem.

1. Časopis prodajam na miren in nevsiljiv način.
2. Drugim prodajalcem časopisa izkazujem spoštovanje in se zavedam, da imajo ravno tako pravico do prodaje časopisa kot jaz.
3. Z drugimi prodajalci se miroljubno dogovarjam tudi glede lokacije prodaje.
4. Morebitne nesporazume rešujem na miroljuben način.
5. Med prodajanjem časopisa ne uporabljam alkohola in/ali drugih drog.
6. Časopis prodajam po njegovi ceni in kupcev ne zavajam.
7. Med prodajo časopisa ne beračim.
8. Spoštujem odločitev kupca glede nakupa časopisa.
9. Med prodajo imam uradno izkaznico društva na vidnem mestu.

Če se prodajalec ne drži pravil prodaje, je na to najprej opomnjen s strani strokovnega delavca, potem pa lahko začasno ali trajno izgubi pravico do prodaje časopisa Kralji ulice. Prosimo kupce, naj nam v uredništvo sporočijo morebitne kršitve zgornjih pravil! Zbiranje prispevkov za ponatis časopisa ni aktivnost društva, ampak je poskus zavarovanja kupcev!

PROJEKT PODPIRAJO:

Mestna občina Ljubljana -- Ministrstvo za zdravje -- Mestna občina Maribor

Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti -- FIHO

Javni stanovanjski sklad MOL -- Javni medobčinski stanovanjski sklad Maribor

Od januarja 2007 je časopis Kralji ulice

član mednarodne mreže cestnih časopisov (INSP).

Mnenja avtorjev prispevkov

ne odražajo vselej mnenj uredništva.

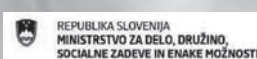
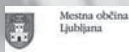

foto: Aleksander Petric

Uvodnik:

SKRAJŠEVANJE ČAKALNIH ROKOV ZA BIVALNE ENOTE?

Mnogo znakov obstaja, ki kažejo na to, da obseg brezdomstva narašča, tako v Ljubljani kot v Sloveniji. Ne nazadnje na to kaže povečevanje števila programov za brezdomne ter števila ljudi, ki se v te programe vključujejo. Zato je treba pozdraviti vsako dogajanje, ki pomeni povečevanje števila stanovanj, ki so na voljo brezdomnim oz. stanovanjsko izključenim ljudem. Eden takih dogodkov je bila otvoritev prenovljene stavbe z večjim številom t. i. »bivalnih enot« na Knobleharjevi ulici v Ljubljani. Javni stanovanjski sklad MOL je tam predelal in prenovil nekdanji »samski dom« v 71 bivalnih enot, od katerih je okrog 20 namenjenih ženskam. To so sobe, namenjene bivanju ene osebe. Po štiri ali pet stanovalcev bo uporabljalo skupno stranišče, kopalnico in kuhinjo. Pravica do bivanja v teh bivalnih enotah bo dodeljena tudi večjemu številu članov društva Kralji ulice in drugim ljudem, ki so doslej bivali oz. spali na skrajno neprimernih in negotovih mestih.

Ob tem razmeroma velikem povečanju fonda bivalnih enot v Ljubljani (konec lanskega leta je teh bilo 325), kar je treba seveda pohvaliti, pa ne smemo pozabiti na to, da je upravičencev do dodelitve bivalnih enot v Ljubljani še vedno veliko več, kot pa je razpoložljivih enot, ter da zato čakalna doba zanje znaša 4 leta za samske osebe, ki jih je med čakajočimi tudi največ. Trend povečevanja števila bivalnih enot se mora zato nadaljevati. Ob tem pa vzbuja skrb to, da bo na enem mestu koncentrirano nastanjenih tako veliko ljudi, za katere je velikokrat značilno, da živijo z mnogimi stiskami, npr. zdravstvenimi, socialnimi in materialnimi. Mnogi od njih v preteklosti niso imeli urejenih bivalnih pogojev in bo zato preselitev v bivalne enote zanje pomenila potrebo po pridobitvi novih veščin bivanja in sobivanja. Domnevati je mogoče, da bo souporaba sanitarij in kuhinj pomenila izziv in potencialno možnost nastajanja konfliktov med stanovalci.

S tem v zvezi se je JSS MOL odločil v hiši uvesti tudi delovno mesto varnostnika/receptorja, ki bo tam prisoten 24 ur dnevno, sedem dni na teden. Obenem pa bo v hiši tudi skupnostni prostor, nekakšna dnevna soba, namenjena vsem stanovalcem, kjer bo potekala tudi organizirana dejavnost, namenjena grajenju hišne skupnosti, preprečevanju konfliktov med stanovalci in individualni nastanitveni podpora. To dejavnost bo izvajalo naše društvo, podobno kot jo izvaja že na dveh drugih lokacijah v Ljubljani, kjer je nastanjeno večje število uporabnikov bivalnih enot.

Dosedanje izkušnje z našimi člani kažejo, da potrebujemo zelo različne vrste nastanitvev za ljudi z različnimi potrebami po podpori, od katerih za nekatere pogoji sobivanja pač niso ustrezni. Za njih potrebujemo bolj individualizirane oblike nastanitvev, ki bodo upoštevale njihove povečane potrebe po podpori. Odprtje kompleksa večjega števila bivalnih enot tako vzbuja mešane občutke. Po eni strani se lahko veselimo povečanja števila bivalnih enot, dostopnih s precej ugodnimi cenami najema, in pohvalimo skrb za razvoj dejavnosti grajenja skupnosti, po drugi strani pa ocenjujemo nastanitev tolikega števila stanovanjsko izključenih ljudi na enem mestu kot ne najboljše in tudi ne primerno za vse.

Bojan Dekleva in Hana Košan

Kazalo:

- 2 UVODNIK
- 3 TO SEM JAZ
- 5 KER SPOMIN NA DOGODEK ŽE MALO ZBLEDEL ...
- 6 SLIŠANJE GLASOV
- 8 IZSEK ČASA - ZGODOVINSKA RUBRIKA
- 9 TATU ZGODBA
- 10 PETA KOLUMNNA
- 11 LIKOVNA STRAN
- 12 NEKAJ CESTNIH
- 13 ANEKDOTE IZ PRODAJE
- 14 DOGODKI
- 16 pOdpiram - BOŠTJAN GORENC PIŽAMA
- 17 PROJEKT OBLEKA NAREDI ČLOVEKA
- 18 DONACIJA SREDSTEV DRUŠTVU KRALJI ULICE V
OKVIRU AKCIJE LUČKA ZA MOLITEV IN NAMEN
- 19 ZA KAJ GRE PRI ČLOVEŠKIH PRAVICAH?
- 20 GOSTUJOČI KOLUMNIST
- 21 KRALJICA IN KRALJICA
- 22 KRALJEVI RECENZOR
- 25 IZZA REŠETK
- 26 SMS-KOMENTARNICA
- 27 MILOŠEV FOTO - KOTIČEK
- 28 BREZPLAČNE PRIREDITVE
- 29 OGLASNA DESKA
- 30 RAZVEDRILLO

To sem jaz:

SNEGULJČICA, 3. DEL

foto: Vir internet

Že v prejšnjem delu sem napisala, da sem imela priložnost priti na Metelkovo, v metadonski program. To se je zgodilo po babičini zaslugi, ona je bila tista, ki me je odpeljala po metadon k dr. Todorovičevi. Zdravnica se mi je zdela zelo prijazna in tudi nadalje je bilo tako. Res je tudi, da sem v prvem mesecu ob metadonu vzela hors. Bila sem vesela, da sem se rešila heroinskega pekla. Takrat sem tudi spoznala očeta svojih prvih dveh otrok. On ni bil na drogi in s težavo sem mu priznala, da sem na metadonu. Sprva sploh ni bil jezen in je nekako toleriral moje zdravljenje. Ko pa sva bila skupaj več kot leto, se je začelo pojavljati vprašanje, kdaj nameravam opustiti metadon. Začel me je pretepati, saj je mislil, da se bom ustrašila in na ta način prenehala piti metadon. Vendar tega nisem smela, saj sem bila že noseča. Moj partner je bil po narodnosti Albanec in je želel oziroma hotel, da mu rodim sina. Tudi med nosečnostjo sem bila večkrat tepena. Kljub tepežu sem rodila zdravega, močnega fantka. Po porodu je sinček kazal znake metadonske krize, zato sva v porodnišnici ostala cel mesec. Potem sva se kajpada vrnila k partnerju, njegovemu očetu. Pretepanje se je nadaljevalo, zato mi ni preostalo drugega, kot da zbežim od njega. To mi je tudi uspelo, vrnila sem se k staršem. Moj mali mišek je imel tedaj komaj 5 mesecev, vendar je bil končno na varnem, tako kot jaz. Po nekaj mesecih me je bivši partner poklical, češ da sem pri njem pustila precej stvari za otroka, ki naj jih prevzamem. Sinčka sem pustila pri bratu, saj sem računala, da bom nazaj v roku pol ure. Ko sem prispela do bivšega, mi je ves nasmejan odprl vrata, potem pa je njegova pest iznenada priletela v moj obraz. Zbudila sem se z lisicami priklenjena na njegovo posteljo. Bolel me je ves obraz in tudi roke. Rekel je: »Čakal sem, da se zbudiš in opraviš svoje.« In potem me je posilil. Vpila sem, vendar sosedov ni bilo doma ali pa se niso hoteli vmešavati. Ko je »opravił svoje«, me je odklenil in spustil, kot bi se nič ne zgodilo. Jaz pa sem stekla po stopnicah v avto in domov. Odsotna sem bila tri ure. Ko me je brat videl, je doumel, da sem bila pretepena, ni pa mogel vedeti, da sem bila tudi posiljena. Šla sem pod tuš, da bi s sebe sprala tisti gnus, ki me še dandanes spremlja. Umila sem tudi obraz in se naličila, da modrice ne bi bile opazne, vendar sem imela otečen obraz. Pred mami sem težko kaj skrila. Brata sem prosila, naj staršem nič ne govori. Sama pa sem jima pojasnila, da sem se spotaknila na stopnicah in padla. Moja starša sta pripovedi verjeli.

PO DOBREM MESECU SEM BILA NA OPIATE ŽE NEGATIVNA. BILA SEM VESELA, DA SEM SE REŠILA HEROINSKEGA PEKLA.

03
KRALJI
ULICE

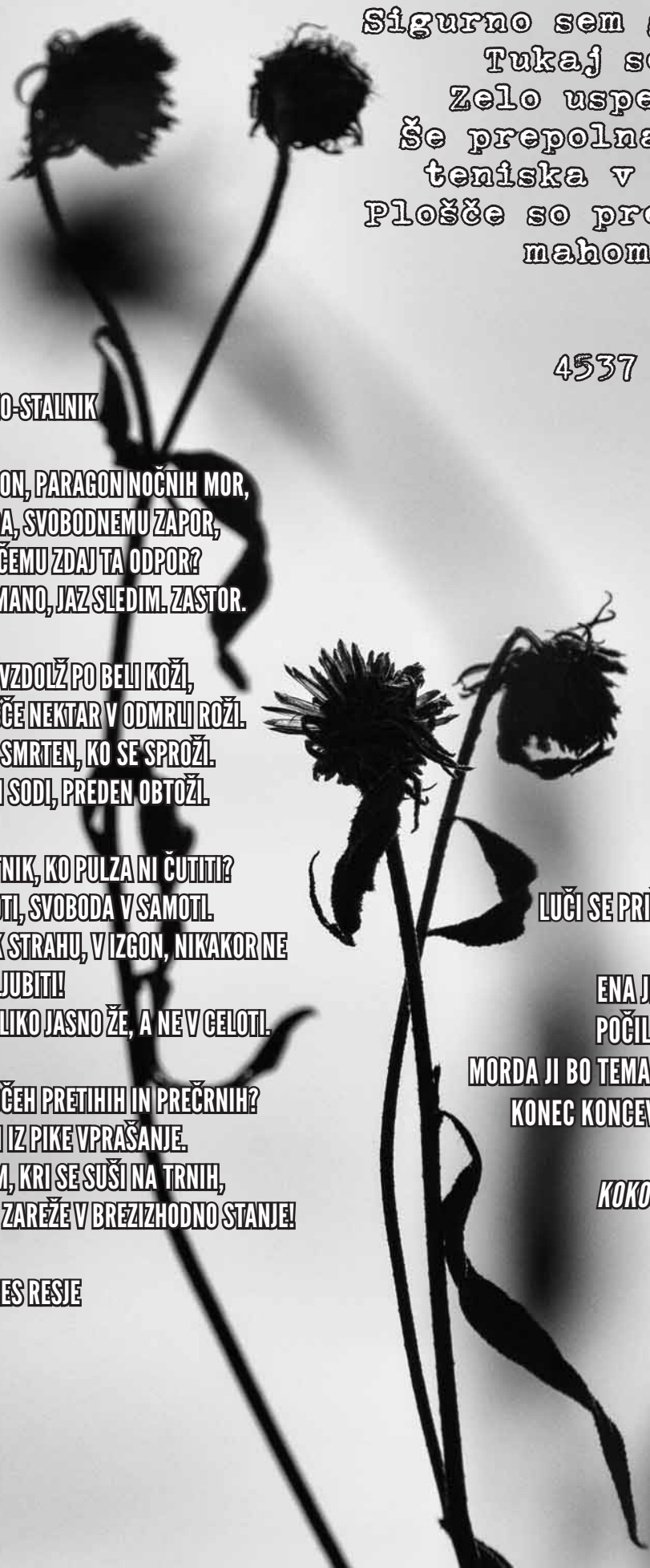
NUDIMO: POSREDOVALNICA RABLJENIH PREDMETOV.
Stara roba - nova raba, Poljanska c. 14, Ljubljana.

- KOMBI PREVOZE, SELITVE, DOSTAVE, KOSOVNI ODVOZ, PRAZNIJENJE
STANOVANJ, DEMONTAŽA IN MONTAŽA POHIŠTVA, BELJENJE ...
- ČIŠČENJE STANOVANJ, POSLOVNIH PROSTOROV, PO DOGOVORU.

PRESELI MO VAS

POKLIČITE 06861 7130 DELAVNIKI 08.00 - 17.00 WWW.ROBARABA.SI

Sigurno sem ga ubil.
Tukaj sem!
Zelo uspešen.
Še prepolna hiša;
teniska v letu.
Plošče so prekrите z
mahom.

4537

SAMO-STALNIK

SAMOMOR, SMRTNI GON, PARAGON NOČNIH MOR,
UJETNIKU SVOBODA, SVOBODNEMU ZAPOR,
NOŽ NA SENCE, ČEMU ZDAJ TA ODPOR?
UPANJE UMRE PRED MANO, JAZ SLEDIM. ZASTOR.

ZAREZE RDEČE VZDOLŽ PO BELI KOŽI,
METULJ V ZABLUDI IŠČE NEKTAR V ODMRLI ROŽI.
UM JE REVOLVER, SMRTEN, KO SE SPROŽI.
SRCE JE RANA, KI SODI, PREDEN OBTOŽI.

KAM POTLEJ, POPOTNIK, KO PULZA NI ČUTITI?
ZMOTA JE V ZAMOTI, SVOBODA V SAMOTI.
KAM POTLEJ? K POZABI, K STRAHU, V IZGON, NIKAKOR NE
LJUBITI!
PRIZNAM, ZDAJ VIDIM SLIKO JASNO ŽE, A NE V CELOTI.

KOMU NAJ POJEM O NOČEH PRETIH IN PREČRNIH?
POTEZA VEČ IN IZ PIKE VPRAŠANJE.
BOLEČINO OBDRŽIM, KRI SE SUŠI NA TRNIH,
KUŽNI ZRAK, NE ROKA, ME ZAREŽE V BREZIZHODNO STANJE!

ARES RESJE

LUČI SE PRIŽIGAJO VSAKO NOČ

ENA JE V TVOJEM OČESU.
POČILA JE, KO SI KIHNIL.
MORDA JI BO TEMA SEDAJ NEZNANKA.
KONEC KONCEV IMAMO VSI IDEJE.

KOKOŠI PA IMAJO JAJCA.

KARMISS

KER JE SPOMIN NA DOGODEK ŽE MALO ZBLEDEL ...

... in je tudi časovno v pretekli dimenziji, sva se z Boštjanom Cvetičem odločila za intervju za osvetlitev Svetovnega nogometnega prvenstva za brezdomne v Oslu 2017, tako malo z drugega zornega kota.

Zdaj že nekaj let z ekipo Slovenije sodeluješ v projektu HWC. Kaj je namen tega projekta in kako bi ga na kratko predstavil?

»Ja, res je, čas leti ... Vstopam v tretje leto svojega mandata kot selektor slovenske brezdomne nogometne reprezentance in upam, da bom uspel zdržati v tem poslanstvu do leta 2020, kolikor me veže dogovor z menedžerko reprezentance go. Suzi Kvas ter upoštevajoč realizacijo plana, ki sem si ga ob prevzemu postavil kot cilj. Kar se tiče predstavitve projekta Homeless world cup (foundation), ki obstaja že 15 let, je njegov cilj, da s pomočjo nogometa navdahne brezdomne k spremembi svojega dosedanjega načina življenja.«

Kako si se ti znašel zraven? Kakšna je tvoja vloga – vloga selektorja, vloga Boštjana?

»Šport je moj spremljevalec že od rane mladosti in brez njega si ne znam predstavljati življenja. Prav zato se mi je projekt zdel zelo zanimiv, ker vključuje zame poklicno najbližjo ciljno populacijo, populacijo brezdomnih. Beseda je dala besedo, sprva sem deloval kot kondicijski trener, nato pa v funkciji, ki jo opravljam sedaj. Seveda je treba povedati, da ne gre za klasično selektorstvo, ampak položaj zahteva afiniteto do brezdomnega miljeja, poznavanje specifičnih zakonitosti pa tudi strokovni nivo (strokovni delavec na področju socialnega varstva). Najbolj važno pa je imeti srce na pravem mestu. V eni vlogi je pravzaprav združeno ogromno funkcij. Seveda gre tudi za veliko zaupanje med ekipo samo, ki ga sprotno utrjujemo in je osnova za delovanje. Ob tem ne gre pozabiti na vse člane ekipe, ki so vključeni, vsi seveda prostovoljno, da zadeva teče od ustreznih licenciranih trenerjev do socialnovarstvenega in podpornega osebja, ki največji del opravi že pred odhodom na prvenstvo.

Svojo funkcijo sem si zamislil udejanjati skozi konglomerat ciljev, ki jim sledimo; opolnomočenje reprezentantov, krepitev zdravja, vzpostavitev novih socialnih mrež, pridobitev novih znanj in veščin, fizična aktivacija, participacija timskega duha. Vse to notranje tvori našo vsakoletno selekcijo, ki potuje na svetovno prvenstvo.«

Reprezentanco Slovenije naj bi zastopali predstavniki iz cele države. Kako izbirate kandidate? Ali so – in kje – težave pri izboru?

»Res je, vsako leto se potrudim, da opravimo nekaj rednih naborov, tako v Ljubljani in Mariboru in po potrebi še kakšnega izrednega, za popolnitev ekipe. Pomembno je seveda poznavanje športa in nogometa in ob tem tudi osebnostnih in fizičnih lastnosti kandidatov. Potrudim se, da ob treningih posvetimo ogromno pozornosti taktiki, saj vseeno veljajo nekoliko specifična pravila našega nogometa, pa seveda kondicijski pripravi. Tu sem kar neizprosni, saj je tovrstna pripravljenost zaradi izrazite koncentracije tekem na prvenstvu nadvse pomembna.«

Sta izbor v reprezentanco in odhod na svetovno prvenstvo privilegij?

»Predvsem mislim, da je posebna čast, da zastopaš Slovenijo. Občutke je pravzaprav težko opisati.

foto: osebni arhiv

Kako potekajo priprave?

»Priprave so stopnjevane in predvsem v zadnjih treh mesecih kar aktivne. Poskušamo opraviti približno 40 srečanj, treningov in priprav na - vsaj na prvi pogled - elementarnih stvari, kot sta potovanje ter samo bivanje na prvenstvu.

Ni si lahko zamisliti, kakšen izziv je to za nekoga, ki še nikoli ni bil v tujini in še nikoli ni prespal v hotelu.«

Kaj udeležba na tovrstnem tekmovanju in druženju pomeni tekmovalcem?

»Glede reprezentantov velja izpostaviti misel enega izmed njih z letošnjega prvenstva v Oslu: »To je bilo devet najlepših dni v mojem življenju. Seveda ni vse samo lepo, realno je precej naporno in izstopajo predvsem zadnji dnevi.« Seveda poskušam obdržati nivo profesionalnosti ter vsak dan začeti od točke 0, pa vendar so prisotna čustva, kar je tudi prav, saj smo navsezadnje ljudje ...«

Kako potekajo dnevi na takem tekmovanju? Rutina? Nekaj posebnega? Čustveni naboj?

»Zase lahko rečem, da je moje udejstvovanje na prvenstvu, kljub temu da sem takrat formalno na koriščenju letnega dopusta, vse prej kot dopustniško. Pa vendar je to vsako leto neprecenljiva izkušnja. Prav tako to velja za vse napore, ki se ob tem kar pozabijo in porazgubijo daleč za možgansko skorjo ... Vse jemljem kot poseben izziv, ne samo športne narave. Roko na srce, če bi bile ekipe primerno razdeljene v starostne skupine ali če bi bili parametri brezdomnosti za vse države ekvivalentni, bi bila naša reprezentanca uvrščena visoko. Rezultat pa seveda ni vse. Jaz vidim brezdomne, ki lahko na ta način pokažejo, kaj znajo in zmorejo, ter kaj lahko naredimo za njih. Letni finančni budget reprezentance znaša manj kot dva tisoč evrov. Ja, samo dva tisoč evrov ...

Njihov pristop, energija, motiv ter duh, da so dobra klapa in bodo to za vedno tudi ostali, vse to je neprecenljivo.

Po drugi strani pa žal na vseh nivojih srečujem ogromno ljudi, ki gojijo največji slovenski šport - nevoščljivost, kar me osebno zelo žalosti. To pravzaprav doživljam že vseh 20 let, odkar delam z ranljivimi skupinami.

Žalostno, a žal resnično ...«

Intervju pripravila Žanin

Slišanje glasov:

SLIŠANO ŽIVLJENJE

10. oktobra letos je bila v dvorani Kreatorij Dijaškega doma Ivana Cankarja v Ljubljani izvedena premiera gledališke predstave Slišano življenje. Nastala je v sodelovanju med projektom Slišanje glasov Kraljev ulice in odrskima umetnikoma Majo Dekleva Lapajne in Norbertom Svenom Föjem. Soavtorji in soavtorice predstave so bili člani in članice ljubljanske in izolske podporne skupine za slišanje glasov, in sicer Lucija Beguš, Lucijan Janež, Maruša Koser, Hana Košan, Mojca Nahtigal in Mark Uršič, prej imenovana umetnika pa sta jim nudila podporo ter umetniško vodenje pri razvijanju predstave. Predstava pomeni umetniško predelavo zgodb članov in članic podpornih skupin in je prežeta s prvinami gledališke, plesne in glasbene improvizacije. Posamezni prizori so odražali avtentične življenjske situacije in angažmaje ter posebna doživetja igralcev in igralk. Predstava se je zaključila z glasbeno improvizacijo, h kateri so bili povabljeni tudi gledalci in gledalke, po predstavi pa so nastopajoči skupaj z gledalci še demonstrirali eno od gledaliških vaj, s pomočjo katere so se ogrevali v procesu nastajanja predstave.

Bojan Dekleva

Ples demonov

foto: Bojan Dekleva

Glasbeni vložek s sodelovanjem publike

foto: Bojan Dekleva

Zakaj je lažje

Ko se srečujemo na skupini in delimo zgodbe, izkušnje, doživetja in odzivnosti, postane sčasoma lažje. Zame predvsem zato, ker zgodba, ki sem jo delila, ne odmeva več v meni. Ne bežim več pred njo.

Ko pa sem svojo bolečo izkušnjo, svojo najglobljo bolečino, ponazorila na odru, je ta postala preteklost, s katero lahko živim.

Mojca Nahtigal

Na predstavi Slišano življenje sem najbolj užival v glasbenem delu. Tudi drugi prizori so bili ok. Predstava mi je pomenila nekaj novega, česar še nisem doživel.

Mark zelo dobro pleše. Lahko bi večkrat nastopal na odru. Mojca in Hana sta se izmenjavali v vlogi mame in hčerke. Marušin nastop je bil smešen. Lucijino točko je odigral Gregor. V njej so sodelovali še Maja, Mark in Hana. Maja je igrala harmoniko, Gregor ukulele in jaz kitaro. Glasbeni del smo improvizirali. Kar se mene tiče, bi lahko predstavo ponovili še večkrat.

Lucijan Janež

Igralke in igralci

foto: Bojan Dekleva

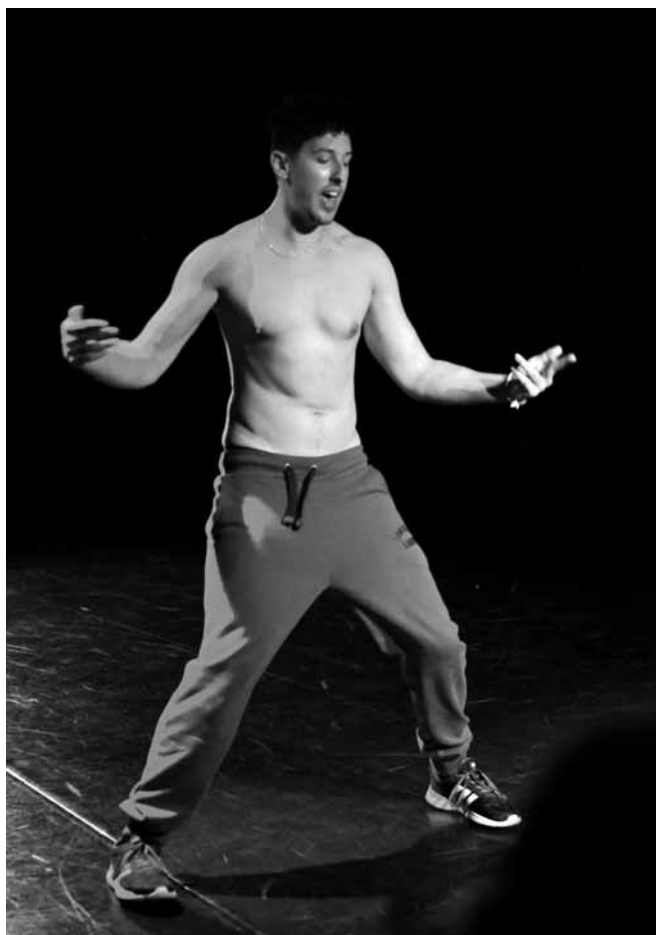
To je bila moja prva izkušnja nastopanja pred večjim številom ljudi in moram reči, da so bili občutki fenomenalni. Že na vajah je bilo zabavno spoznavati, kako se ustvari gledališka predstava, ter poizkusiti se izraziti na različne načine, jaz predvsem s plesom. Tako je, plesom, in sicer natančneje plesom na glasbo Britney Spears – moje največje inspiracije v umetniškem smislu ter smislu premagovanja življenjskih ovir, kako se dvigniti z dna na vrh. Skratka, biti kot Britney Spears za deset minut je bilo nepozabno in hvala vsem mojim prijateljem, ki ste to izkušnjo omogočili in me podprli, ter občinstvu, ki je navijalo zame.

Mark Uršič

Marjetica

foto: Bojan Dekleva

Solo

foto: Bojan Dekleva

Znanje

Vsak dan malo globlje padam,
da bi iznašla novo pobiranje.
V globino zevam za namen
novega vzpona na površje...
Pobirek sem, a globel je pregloboka.
Pobrala se bom, a za tren
bom zopet na tleh.

Vstajati in padati te lahko naučim.

Lucija Bleguš

IZSEK ČASA

Zgodovina pravijo, nas bi morala kaj naučiti. Drugi razmišljajo, da je čas ciklični in se stvari tako ali tako ponavljajo. Pri odnosu do revščine, brezdomstva bi lahko trdili, da se res. Pojavljajo se podobne dileme kot so se pojavljale pred »100 leti«. V novostari rubriki bomo objavljali časopisne »pričevalce« tega kakšen je bil nekdanji odnos do najbolj družbeno odrinjenih ljudi. To pot je izsek iz Kmetijskih in rokodelskih novic (1844 in 1848).

Besedilo poiskal JeanN

Kmetijske in rokodelske novice so leta 1844 objavile zapis: »Naše milostljivo c.k. poglavarstvo si vseskozi prizadeva, tudi nevarne lenuhe poboljšati in druge ljudi pred njih hudobi-jami obvarovati: ravno zato je tudi, ni davnej, sklenilo, take lenuhe, postopače, vlačugarje, rokolnače in kar je še take derhali več, is dežele ispraviti in jih v delavnice potakniti, kjer bodo z ojstro šibo k vsakdanjemu delu siljeni, več ali manj let, dokler se bodo do dobrega poboljšali.«

Kmetijske in rokodelske novice.

Na fvetlobo dane od z. k. kmetijske drushbe.

Še primer 31-letne prostitutke iz leta 1848: »... včeraj zvečer je bila tukaj pridržana v mestu zaradi ponočnega klatenja poznana, razuzdana (zanikrna), nešteto-krat zaprta punca (vlačuga) Agnes (Neža) Vidic, 31 let stara, katoliške veroizpovedi, samska, tukaj rojena, tačas stanujoča v Poljanskem predmestju št. 58. Potem ko ta nepoboljšljiva, delomrznna, zelo nemoralna in pijači zelo vdana punca (vlačuga) kljub vsem prejetim opominom in popravnim kaznim na noben način ni zaposlena, temveč neprenehoma sledi razuzdanemu življenju, se jo preda za sprejem v prisilno delavnico.«

ZA MESEC BREZ SKRBI

V mesecu maju smo študentke 3. letnika socialne pedagogike s pedagoške fakultete Tina Benko, Tea Dorić, Vanessa Kozar in Nina Mlekar pod mentorstvom Maruše Bertoncelj izvajale projekt z naslovom »Za mesec brez skrbi«. Naš namen je bil, da ženskam, ki so brezdomne, zagotovimo še kako potrebne higienske pripomočke za menstruacijo (damske vložke in tampone). Zavedamo se, da nas bodisi »prirojene« predispozicije bodisi življenjske okoliščine lahko pripeljejo na različne poti, kar pa še ne pomeni, da med seboj nismo enakovredni in da so naše osnovne potrebe drugačne. Poleg tega ne gre zanemariti zdravstvenih težav, ki so lahko povezane z neuporabo (ali pa z uporabo alternativnih nadomestil) zgoraj omenjenih pripomočkov.

Ravno zaradi tega smo se odločile za sodelovanje z društvom Kralji ulice. O potrebah smo se pozanimale pri zaposlenih in seveda pri uporabnicah.

V okviru projekta smo na pedagoški fakulteti izvajale desetdnevno zbiralno akcijo, prav tako pa nam je higienske pripomočke doniralo podjetje Tosama.

Projekt ocenjujemo kot uspešen. Zahvalile bi se rade vsem, ki so prispevali material na pedagoški fakulteti, podjetju Tosama, mentorici Maruši Bertoncelj, društvu Kralji ulice in pa predvsem uporabnicam, ki so se bile pripravljene z nami pogovarjati. Upamo, da jim je material prišel prav!

Tina Benko, Tea Dorić, Vanessa Kozar in Nina Mlekar

foto: Vanessa Kozar

TATU ZGODBA

Kvadrat, ki razpada predstavlja hiranje narave. V tej se vse vrti v krogu, ljudje je ne cenimo, kot bi jo morali.

JN

foto: eni.si

09
KRALJI
ULICE

Mešetarjenje

Razstrelim svoj lasten verz.

Nikoli si nisem zares opomogla
s poezijo.

Ali spoznala pravih sotrpinov
in se našemila v mačko za pusta.

Nikoli nisem zares verjela,
da sem lahko pesnik.

Tako je naneslo.

Verz je izkrvavel.

»Prodano!«

Karmiss

NOVI SVETOVNI RED - TEORIJA ZAROTE ALI PAČ NE?, 2. DEL

010
KRALJI
ULICE

Interesi svetovne oziroma slovenske javnosti nimajo na politiko nobenega vpliva. Smer, v katero pluje država, njena politika ..., najsi so to levi ali desni, je vedno enaka, interesi populacije v njej niso zastopani. Ni več skrivnost, da našo blaginjo kontrolira izjemno majhna nevidna skupina ljudi, tako v ekonomskem kot političnem vidiku. Vse veje politike so v lasti velikih bank in velikih korporacij. Brez dvoma bi jim lahko rekli vlada v senci oziroma globoka država. Slovenija je vsekakor del te zgodbe.

Sploh ne dvomim, da je demokracija le dimna zavesa. V resnici nam vladata oligarhija in plutokracija (grško: plutos = kapital, kratos = vladati). Študija Univerze Princeton je ugotovila, da so ZDA bolj oligarhija kot republika oziroma demokracija, saj prebivalstvo nima besede pri vzpostavljanju obstoječega sistema in politike. Pri nas ni nič drugače, politiko kroji kapital. Tistim, ki tega mnenja ne delite z mano, lahko rečem le – zbudite se za vraga.

Mediji nas kondicionirajo, da o omenjeni zadevi razmišljamo kot o mitu, kot o teoriji zarote, vendar ste do sedaj najbrž že sami ugotovili, da prav mediji ustvarjajo pozitivno javno mnenje.

Novinarsko delo – torej objavljane novic, ki jih drugi nočejo videti v javnosti – je v mainstream medijih praktično izpuhtelo, kar pa ne preseneča, saj jih je večina pod kontrolo elitnežev, ki brezkompromisno ščitijo svoje interese. Mediji igrajo tudi odločilno vlogo pri izvabljanju strahu oziroma določenih emocionalnih odzivov javnosti. Razlikovanje med resnico in neresnico tako imenovane »politike strahu« pa je postalo nekaj sprejemljivega, vsakdanjega. Razlogov za perpetualne vojne, katerim smo priča, mi najbrž ni treba posebej naštevati.

Bi se pa vrnil sto let v preteklost, ko so ZDA iskale razlog za vstop v 1. svetovno vojno. Našle so ga maja 1915 po potopu RMS Lusitanie – britanske potniške ladje –, ki jo je torpedirala nemška podmornica in na kateri je med drugim umrlo tudi 120 Američanov. Mediji so v tem primeru z agresivnim poročanjem odigrali ključno vlogo pri preoblikovanju (jasnega protivojnega) javnega mnenja in vzpostavitvi antinemškega vzdušja tako doma kot v tujini. Ti so trdili, da so Nemci torpedirali Lusitanio izključno zato, da bi ubijali ženske in otroke. Vendar so ti isti mediji – katerih lastniki so interesne

GOSPODARJI LUTK

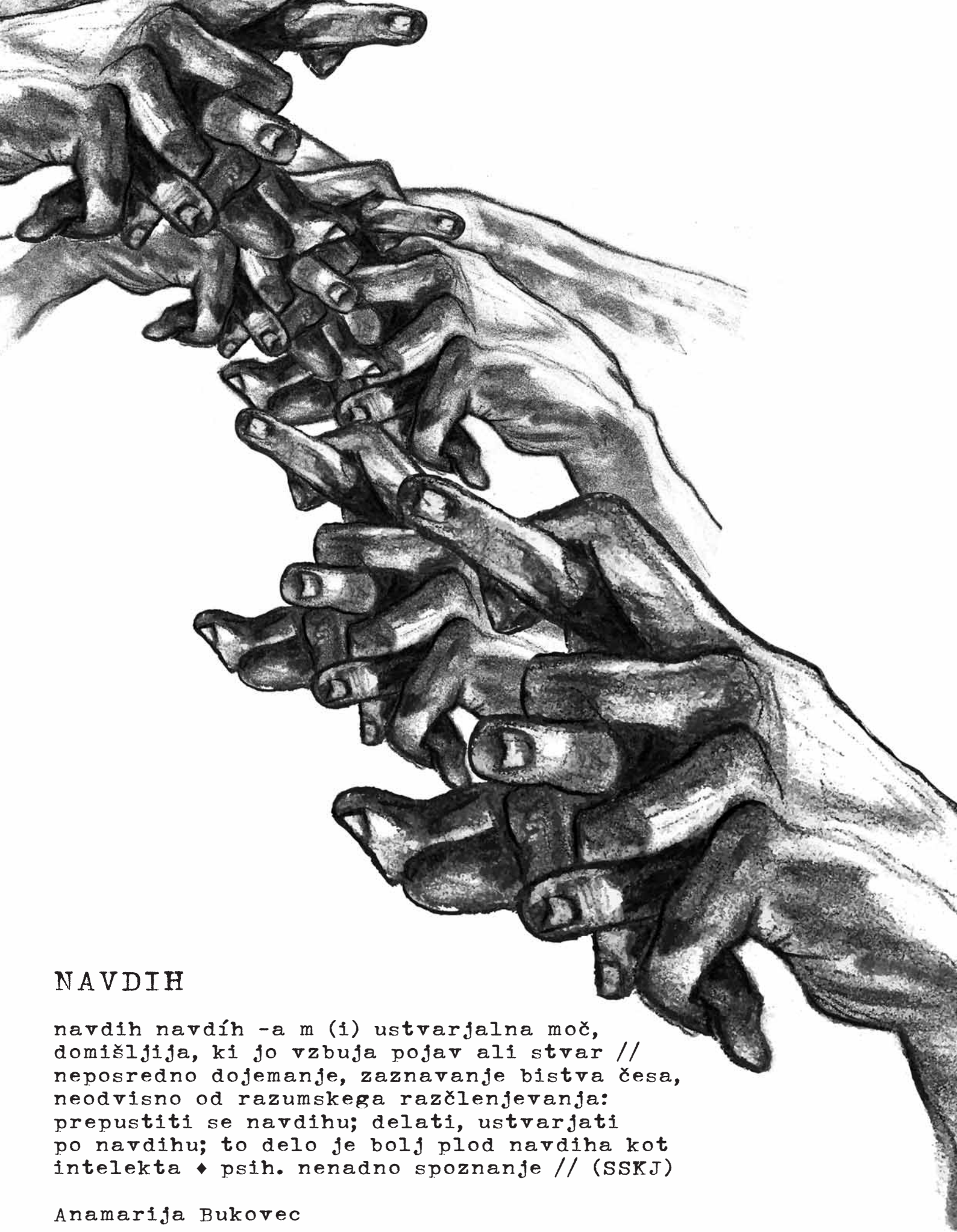
Vir internet

skupine, ki jim vojne nosijo ogromne dobičke – seveda zamolčali, da je Lusitania prevažala šest milijonov nabojev in čez 110 ton eksploziva in topovskih granat, namenjenih britanski vojski. Nemci so glede na to, da je vladalo vojno pravo, ladjo upravičeno potopili. Predsednik ZDA Woodrow Wilson je pred zaslišanjem o potopu iz dokazov ukazal umakniti originalni ladijski manifest, ki je jasno navajal vsebino tovara. Pred samim potopom pa je Winston Churchill naročil raziskavo o tem, kaj bi se zgodilo, če bi Nemci potopili ladjo, kjer bi bili med žrtvami tudi Američani. Poleg omenjenega so bili Britanci seznanjeni tudi s prisotnostjo nemške podmornice v irskih vodah, kjer je ladja potonila. Ne glede na to Lusitania ni prejela nobenega opozorila, še manj pa protokolarnega spremstva bojnih ladij, čeprav so bili štirje brezdelni britanski rušilci zasidrani le lučaj stran. Ameriška javnost je bila seveda ogorčena in ZDA so lahko vstopile v vojno, v kateri niso imele česa iskati. Prva, ki so jo ameriški oziroma svetovni mogotci izkoristili v smislu besede »false flag« (lažna zastava), je bila razstrelitev njihove ladje USS Maine v Havani, kar je vodilo k ameriško-španski vojni. Sledijo še Pearl Harbour, ki je podprt z neizpodbitnimi dokazi, korejska vojna, Tonkinski zaliv (Vietnam), Irak, Libija, Afganistan ..., na muhi pa sta Iran in Severna Koreja. Ozadje za perpetualnimi vojnami ni lebensraum oziroma življenjski prostor, temveč ekonomska nadvlada. Je vse skupaj le eno veliko naključje ali

nam servirajo laž za lažjo? Tovrstni vzorci se praviloma ne pojavljajo po naključju. Nam vlada oligarhija, ki se zavzema za novi svetovni red? Močna elita in bogati posamezniki naj bi se združevali v diskretne skupine, katerih cilj je izkoristiti dane možnosti svojega položaja vpliva in moči, z namenom vse večje kontrole nad ekonomskimi resursi.

Morda menite, da pretiravam? Sam menim, da sem še premehak. Žalostno je, da morate o teh zadevah brati v časopisu Kralji ulice. Mainstream mediji so del globalističnega establišmenta, zato je interes kritiziranja globalistične agende padel na posameznike, ki se ne pustijo žejni prepeljati preko vode. Zunanja politika, ekonomski in trgovinski interesi so gonilo globalizma, en režim za vse pa je njihova politika, ki bi, predvidevam, pripeljala do najbolj tiranske oblasti v zgodovini. V globalizmu ne vidim ničesar spodbudnega in le malokaj pozitivnega. Vzemite si za primer centralizacijo v političnem smislu ali pa celo EU. Slovenci smo praktično izgubili neodvisnost, podrejeni smo zakonom Bruslja. V demokraciji naj bi oblast pripadala ljudem in volitve puščajo vtis, da je temu tako. Sam sem dolga leta govoril ljudem, naj ne jamrajo, če ne volijo. Danes kar ne morem verjeti, kako naiven sem bil, volitve v večini primerov ne spremenijo ničesar. »Volute manjše zlo«, kaj res? Nočem voliti manjšega zla, kje je tukaj logika, phhh?

JN

NAVDIH

navdih navdíh -a m (i) ustvarjalna moč,
domišljija, ki jo vzbuja pojav ali stvar //
neposredno dojemanje, zaznavanje bistva česa,
neodvisno od razumskega razčlenjevanja:
prepustiti se navdihu; delati, ustvarjati
po navdihu; to delo je bolj plod navdiha kot
intelekta ♦ psih. nenadno spoznanje // (SSKJ)

Anamarija Bukovec

NEK CESTNIH AJ

PESMICA O PIVU

PIVO-MENI PAŠE
S PIKSNE ALI FLAŠE.
LAHKO JE TUDI Z GLAŽA,
NI VAŽNA EMBALAŽA.
PIVO PIJ ZA ŽIVCE,
POZDRAVI TUDI LAŽNIVCE.
ČE KDAJ GARAŠ U IBER,
PREŽENE MUSKELFIBER.
ZA ŽEJO NAGNI PIVO,
BOGATŌ Z ENERGIJO,
PRIPRAVI Z NJIM OMAKE,
POLIJ GA-ČEŽ ČEVAPE.

No, zdaj veste, za kaj je PIVO!

Vanja Kurbus

PUŠČICA

Puščica usmerjena direkt v srce,
brez zvoka slika vse pove,
brez začrtane smeri se tudi gre
pogosto tja,
kamor se le redko sme.
Puščica zlomljena zbode vsakič v srediino,
zvok, ko cilj udari v dlan,
odlomi delček zgodovine.
Človek brez napake
bil bi le napaka stvarstva,
Adam, poln ponosa,
poln ljubečih,
pravih gest,
že od nekdaj tak model
iskan je v vekah časa.

Barbara Kališnik

MILKY WAY, 13. DEL

Ok, pa pejmo lepo po vrsti ... Najprej hvala vsem, ki spremljate in berete to resnično zgodbo ... Naj bo to neke vrste opomnik vsem, ki so imeli ali imajo opravka z boleznijo odvisnosti ...

Pa bom začel kar tam, kjer sem pač nazadnje zaglavlil ... In sicer moral bi v dnevno bolnico na CZOPD-ju ... In kaj se je zgodilo? Odločil sem se, da ne grem in da bom poskušal sam ter seveda s pomočjo raznih skupin za samopomoč trezen nadaljevati pot in vzdrževati abstinenco ... Bližalo se je poletje in z njim tudi konvencija adriatic regije oziroma ex Juge po domače, za odvisnike v okrevanju pa itak, da uleti še folk s celega sveta. Poleg tega sem imel privilegij rolat muziko na zaključnem večeru, da se mal trezno zabava in zapleše. To je bil tudi eden od razlogov, da nisem nadaljeval zdravljenja, in še ful sem pogrešal svojo punco. Nekaj časa mi je šlo kar dobro, vendar žal ni dolgo trajalo. Spet sem se znašel v recidivu. Tako sem si spet zajebal vse možnosti za nadaljevanje zdravljenja in tudi zdravljenja jeter. Globoko sem zabredel v odvisnost od tablet in nato še marsičesa drugega. Posledice so bile katastrofalne, prizadel in razočaral sem veliko ljudi, še najbolj pa tiste, ki so mi bili najbližje in so me imeli radi. Tako sem zabredel, da sem na koncu ostal čisto sam in ljudje so totalno obupali nad mano. Tudi sam nisem videl nobene možnosti več. Poskušal sem hoditi na sestanke in razne institucije, vendar se je pot nadaljevala samo še navzdol. Na koncu sem se znašel na Metelkovi v metadonskem programu. Lajf je postal totalno neobvladljiv in preostali sta mi samo dve možnosti: ali grem po gobe in se predam ali pa ...

Se nadaljuje ...

M. P.

SVET NA DOTIK

Telefon na dotik, vrata in pralni stroj. Avto na dotik, kartica in pečica. Odklenili, vstopili. Plačali in govorili. Oprali, spekli in izstopili. Dotika ne zaznava. Dotika ne zaznava. Utripa, utripa. Utrip srca se sliši. Ni signala. Dotika ne zaznava. Ne pokliče mame, ata, tete in strica. Ne odprejo se vrata. Pred njimi obtiči. Dotika ne zaznava. Na kladivo pomisli. Razbija, razbija, srce nabija. Razbija telefon. Razbija vrata. Avto na cesti obstoji. Peš hodi. Dotika ne zaznava. Pečica več ne gori. Kura surova. Pralni stroj ne vrti. Perilo neoprano. Polna košara v trgovini je ostala. Kartica dotika ne zaznava. Virus ena, dva, tri. Garancija ne pokriva. Proizvajalec ne garantira. Popravilo plačaj sam. Se ne splača. Kupi novo, prodaj ali menjaj. Dotikam se te. Ne odzivaš se. Vse je že na dotik. A med nama kratek stik. Izgubljam stik. Delam za dotik na dotik. Prst obliko menja. Ne zaznava. Zenica obliko menja. Ne zaznava. Žal, izpadel si iz sistema. S kladivom razbije ekran moteči. Avto stoječi, zaprta vrata, pralni stroj in pečico. Kuro surovo postreže psom. Obleče se in gre nabirat drva. Ogenj zakuri in gleda v zvezdnato nebo. Pod prsti začuti travo, zemljo in roso.

Auuuummm, to je ta dotik. Auuummm, to je ta stik.
Zaznava, zaznava, zaznavam.

Kladivo pogleda in se nasmeji: Ogenj lepo gori. Reka čista jo vabi. Spusti se v nje objem. Krohota se, krohota. Virusi obstali so v tistem svetu. V svetu na dotik, kjer dogaja se kratek stik.

Anastazia Om

ANEKDOTE IZ PRODAJE

DANTE

Ko sem prodajal na svoji lokaciji pred BTC-jem, je mimo prišla gospa s štiri ali petletnim sinom. Ker sem ji ponudil časopis, se je ustavila, sinu je dala kovanec in navodilo, naj gre k stricu kupit časopis. Mali vljudno pride do mene in naroči časopis. Izroči mi 2 evra, drobiž naj obdržim. Zahvalim se mu in ga vprašam, kako mu je ime. Pove mi, da je Dante. Navdušen sem nad tem imenom, saj vem, da je Dante največji pesnik krščanstva in oče italijanskega jezika pa tudi avtor Božanske komedije. Seveda vprašam mamo, če je prebrala to delo, pa pravi, da ga ni. Seveda sem začuden, saj je Dante v Sloveniji sila redko ime in ne vem kako, da je izbrala ravno tega. Ona se zasmee in mi obljubi, da bo Božansko komedijo čim prej prebrala.

Izbrisanije Apartidović

TUJE VALUTE

Bil je vesel december in možakar, ki je kupil časopis, mi je v roke stresel ves drobiž, ki ga je imel. V evrih seveda. Imel je tudi nekaj drobiža v kronah, vsega skupaj 16, in me je vprašal, če hočem tudi te. Po navadi tuj drobiž ni dosti vreden, ampak sem ga vseeno vzel. Nisem si namreč predstavljal, kako »bogastvo« držim v rokah. Ker so na štantih v tem času prodajali kuhano vino, sem vprašal oštirja, če lahko račun poravnam v kronah. Nič ni imel proti, tako da sem veselo dal 5 kron za dva kuhanca. Kasneje sem izvedel, da sem zanju v bistvu plačal 45 €. Preostanek denarja sem zamenjal pri zbiralcu tujih kovancev po veljavni valuti. Resda sem bil prej na izgubi, ampak ker je v vsaki stvari tudi nekaj dobrega, sem se nekaj tudi naučil: za prodajalca cestnega časopisa ali sploh katerega koli prodajalca je priporočljivo biti seznanjen z vrednostjo tujih valut.

Polde

ŽALOSTNA REALNOST

»Dober dan, vam lahko dam nekaj kovančkov?« me vpraša mimoidoča, ko prodajam časopis. Vprašanje ni retorično, čeprav bi prav lahko bilo, odgovor je namreč jasen. »Seveda,« odvrnem. Gospa skuša razložiti: »Veste, revije ne bom vzela, ker so zgodbe preveč žalostne.« »Verjetno res,« dodam, »so pa tudi resnične.«

Milan

KUPCI

Pred nekaj dnevi sem bila kot po navadi na svojem delovnem mestu, ko me kar naenkrat nagovori možakar. Vprašal me je po imenu oz. me je vprašal, če sem Vanja. Seveda sem mu takoj potrdila in mu z izkaznico dokazala, da je res.

Nato je potegnil iz žepa svojo denarnico ter mi dal 5 EUR. Bila sem zelo vesela, saj prodajalci vemo, da ljudje malokrat poprimejo za bankovce, kovanci so jim bolj pri srcu ☺. Na koncu niti ni vzel časopisa, saj je pojasnil, da ga že ima, me pohvalil in mi zaželel srečo za naprej. Pozitivno sem presenečena, da se nekateri naši bralci zelo dobro spomnijo prijaznih prodajalcev. Zato se gospodu in tudi vsem drugim kupcem našega časopisa zahvaljujem.

Vanja Kurbus

SREČA – SMOLA

Do mene pride fant kakih 25 let in pravi: »Kupil bi časopis od vas, mama mi je povedala, da prinašate srečo.« »Veseli me, da je tako,« odvrnem in pomislim, da v resnici poznam precej ljudi, ki sem jim prinesel srečo. Vendar pa prinašam srečo zgolj drugim, sam imam v glavnem smolo, z malce grenkobe sklenem razmišljanje. Če bi bil rojen pod srečno zvezdo, ne bi bil že 25 let izbrisan in brez kakršnega koli dokumenta.

Izbrisanije Apartidović

SANJE – REALNOST

»Sanje Slovencev so bile, da bo Slovenija Švica,« reče mimoidoči, ki se z mano zaplete v pogovor. »Trenutna realnost pa je, da smo druga Albanija. Tudi če se z mano ne strinjaš,« še doda, »tako jaz to vidim. Drugače sem doma iz Makedonije, v Sloveniji pa živim že 40 let.«

Milan

Dogodki:

10 LET ŠPORTNE SEKCIJE KRALJI ULICE

Nogomet naj bi bila najpomembnejša postranska stvar na svetu. Če obiščete dnevni center na Pražakovi 6 v Ljubljani, boste hitro opazili, da bi ta trditev lahko bila celo resnična. Vsaj 50 pokalov, priznanja, medalje z različnih turnirjev in celostranski članek iz časopisa na steni kažejo na to, da se naši brezdomni uporabniki radi ukvarjajo s športom, še najraje pa igrajo nogomet. Vsa ta priznanja pa nikakor ne morejo zamenjati dragocenih izkušenj, spletenih vezi in kvalitetno preživetega časa ljudi, ki so bili vsa ta leta vključeni v športno sekcijo Kraljev ulice.

Vse skupaj se je začelo pred desetimi leti, ko je skupina takratnih brezdomnih dobila idejo, da bi igrala nogomet. Naše društvo jim je priskrbelo žogo, nedaleč od takratnega dnevnega centra na Poljanski pa se nahaja legendarno šolsko igrišče, s strani prvih članov poimenovano »Marakana«, zato kaj več ni bilo za razmišljati. Začelo se je brcati. Kmalu se je zanimanje še bolj povečalo, sledila so prva gostovanja v tujini, udeležbe na prijateljskih turnirjih, igranje v zaporih in povezovanje z drugimi sorodnimi organizacijami. Ekipa Kraljev ulice je dobila svoje drese, igralci pa so si celo izbrali svojega selektorja. V kasnejšem obdobju je ekipa prišla celo do tega, da je lahko stopila ob bok bivšim profesionalnim nogometašem, ko je igrala v eni izmed ljubljanskih rekreativnih lig. Nemalokrat so se v želji po zmagi znotraj ekipe razvnele strasti, a kakor hitro so se vnele, so se tudi pogasile, kajti osvajanje prvega mesta ni bil nikoli zares poglaviti cilj. Druženje, spoznavanje novih ljudi in krajev, premagovanje stigme ter predsodkov je to, kar je gnalo in še vedno žene našo športno sekcijo k vedno pogostejšemu udeleževanju. Z leti smo v okviru društva najeli telovadnico in omogočili ranljivi, socialno ogroženi skupini ljudi dostop do igranja nogometa in ostalega športa. V zadnjem letu pa si en termin treninga v telovadnici delimo tudi z ljudmi iz azilnega doma. O, kako si takrat želim, da bi nas videli igrati vsa tista »Zlovenija« in mediji, ki pridno komentirajo na spletu. Nikakor ne bi bilo pravično, če bi govoril samo o nogometu.

Vsakoletno enodnevno smučanje, plavanje, pohodi, igranje košarke, igranje tenisa, v vsem tem so se že preizkusili naši člani. Med njimi se najdejo ljudje z duševnimi težavami, ljudje s težavami z odvisnostjo od drog, tujci, starejši, mlajši, ženske in moški, se pravi najrazličnejši ljudje, katerih skupni imenovalec je socialna izključenost. Lahko bi rekel, da sta vključevanje vseh in omogočanje dostopnosti športnih prostorov ranljivim skupinam naši glavni načeli.

V soboto, 7. 10., smo na športnem igrišču ŠD Tabor, ki mu v imenu društva Kralji ulice namenjam veliko zahvalo, obeležili 10. obletnico z nogometnim turnirjem. Žal se ga niso mogle udeležiti vse povabljenе ekipe, vladalo pa je odlično vzdušje. Zmagala je ekipa Ambasada ROG, naši dve ekipi sta zasedli drugo in četrto mesto.

Goran Jaćimović

Nekaj besed o tem je zapisal tudi eden naših dolgoletnih članov Mitja K.:

Ali je res minilo že 10 let od začetka čudovite zgodbe? Oh, kako leta bežijo! Pod streho smo spravili celo generacijo fuzbalerjev Kraljev ulice in naredili prostor novi generaciji.

Žal tokratni turnir ni potekal na »kraljevi Marakani«, a je bilo super tudi na Taboru. Kdo ve, mogoče pa je to simbolna menjava generacije?

In kdo je zmagal? Vsi! Kralji ulice, ki že od začetka stojijo za projektom športa brezdomcev in ga podpirajo, ŠD Poljane, ki pomaga pri zgodbi, in vsi tisti, ki najdejo čas za brcanje. Posebna zahvala gre gasilskemu društvu Sostro, ki je posodilo klopi za zabavo, Športnemu društvu Tabor za uporabo igrišča in baru Shakira za velikodušno donacijo pijače.

Vsi smo zmagovalci!

Lep športni pozdrav do naslednjega turnirja!

foto: Petra Novak, arhiv KU

Športne igre na Danskem

10 let športne sekcije

Udeleženci dogodka 10 let športne sekcije

V PRAVLJICI – IZOBRAŽEVALNA KMETIJA MIRU, IZLET V OKVIRU PROJEKTOV ANTIDeložACIJE (DELO Z RANLJIVIMI DRUŽINAMI) IN NASTANITVENE PODPORE

Na pot smo se odpravili z dvema kombijema, naš cilj pa je bila kmetija V pravljici, ki se nahaja blizu Škofljice in jo je možno izletniško obiskati, saj je to prva in največja izobraževalna kmetija v Sloveniji. Stoji na samem in tam je v resnici kot v pravljici. Sedemčlanska družina veganov skrbi za približno 70 živali, ki so jih rešili pred mučenjem ali zakolom.

Takoj po prihodu so nam delavke Kraljev ulice razdelile malice (hvala vam), potem pa je prišel gospodar kmetije, gospod Aleš, in nam razložil nekaj pravil, ki se jih je ob obisku treba držati. Ne sme se denimo prosto poditi naokrog ali kričati, da ne vznemirjaš živali, na določene kraje se lahko gre, na druge spet ne. Aleš nam je med drugim povedal tudi imena vseh živali in tistemu, ki si jih bo zapomnil največ, obljubil nagrado. Sama sem si zapomnila samo imeni kužkov (Luna in Lana), ki ju vem še danes. Najprej smo se odpravili v gozd po drva, dve punci pa sta ostali na kmetiji in pomagali pripravljati zelenjavo. Vsak je prinesel iz gozda nekaj vej, pripravili smo si tudi palice, na katerih smo kasneje spekli jabolka – juhu! Ko smo se vrnili iz gozda, je ogenj že gorel in gospodinja je dala v veliko posodo kuhat enolončnico iz krompirja, buč različnih vrst in čebule, ki so nam jo kasneje tudi postregli. Kosilo, ki smo ga pojedli, je bilo izredno dobro! Aleš nas je peljal po kmetiji, kjer smo videli konje, ponije, oslička, bika, race, koze, kozličke, prašičke, kravo, muco, zajčka, purmane, kokoši in peteline. Vse te živali so bile tako mirne, spokojne, prijazne, hvaležne. Kmetijo namreč prilagajajo živalim in ne obratno, zato so vse živali proste in imajo ogromno prostora za gibanje. Zmagovalec prej omenjene igre je dobil nagradno pero, gospa pa je peresa razdelila tudi ostalim otrokom. Lep spomin! Odrasli smo popili čaj, otroci pa so se igrali. Da ne pozabim omeniti: vsak je lahko pobožal tiste živali, ki jih je želel. Meni so ostali v spominu ravno konji. Na koncu smo šli vsi skupaj v

foto: Nika Verdnik

skedenj, poln sena, in otroci so se naskakali po mili volji. Bilo je super! Tudi sama sem kot otrok rada skakala po senu, to je prav poseben užitek. Čisto na koncu so nam gostje – glasbeniki, ki so bili slučajno nastanjeni na kmetiji – zaigrali na instrumente. Pustili so tudi otrokom, da so jih malce preizkusili, predvsem orglice in male bobne. Dan je hitro minil, poslovili smo se in odšli domov. Slišala sem, da se je gospod Aleš pogovarjal z eno izmed naših strokovnih delavk in ji razložil, da težko shajajo, saj že sama oskrba živali terja precej stroškov, ki jih je težko pokriti. In ker so edini v Sloveniji, ki imajo tako kmetijo, se glede stroškov in oglaševanja še lovijo, učijo. Rekel je, da je vsaka pomoč dobrodošla, tako v denarni obliki – zelo veseli so vsake donacije – kot tudi v smislu prostovoljcev (trenutno imajo le dva).

Sama pa se zahvaljujem za povabilo na kmetijo, obema s hčerko je bilo zelo lepo, verjamem, da tudi ostalim.

Tanč

STADION PREOBLEČEN V ROZA, ŠKOTSKA ZAVITA V ČRNINO

Na zadnji kvalifikacijski tekmi za svetovno prvenstvo v nogometu 2018 med Slovenijo in Škotsko so organizatorji prireditve navijače obeh držav prosili, naj v zrak razgrnejo roza plakate, ki so jih dobili vsi obiskovalci, in s tovrstno humanitarno potezo izkažejo podporo boju proti raku na dojki. Še pred tem pa so navijači Škotske pokazali, kako velikega srca so, ko so slovenskim društvom in projektu Botrstvo Vala 202 darovali kar 5000 €. Tekma pa je bila posebna še v dveh drugih pogledih: bila je jubilejna 100. za našega kapetana Boštjana Cesarja, za katerega je bila na začetku pripravljena manjša ceremonija, in zadnja za našega sedaj že bivšega selektorja Srečka Katanca, ki se mu je iztekel petletni mandat, nobena stran pa ne kaže zanimanja za podaljšanje sodelovanja.

Nadvse zanimiva tekma se je končala z izidom 2 : 2, kar nobeni izmed reprezentanc ni pomagalo k uvrstitvi v nadaljnje kvalifikacije. Če je imela Slovenija za to minimalne možnosti, pa so se tega nadejali navijači Škotske, ki so povsem preplavili Ljubljano. V slovensko prestolnico jih je namreč pripotovalo okrog 6000 (od tega jih je 3000 tekmo spremljalo s tribun) in poskrbelo za huronsko vzdušje, ki ga Stožice na tekmah slovenske izbrane vrste skorajda niso vajene. Seveda pa ne smemo pozabiti niti na slovenske navijače, ki se jih je zbralo približno 8000 in so skozi celotno tekmo glasno navijali za svoje izbranice. Ti so jim glasno navijanje poplačali z dobro predstavo in borbo po celotnem igrišču.

Škoti so bili tisti, ki so v 32. minuti prek Jamesa McArthurja prvi

povedli. Na drugi strani pa so Slovenci dolgo časa brez uspeha pritiskali na nasprotnikov gol in zamujali eno priložnost za drugo. Nato pa je v drugem polčasu v igro vstopil rezervist Roman Bezjak in le nekaj minut po prihodu v igro z glavo dosegel svoj prvi zadetek (52'). Kmalu je bil po strelu Tima Matavža spet nevaren za gol, vendar je takrat na pravem mestu stal škotski vratar. To pa mu ni uspelo v 82. minuti, ko po strelu iz kota Škoti žoge niso pravočasno izbili iz kazenskega prostora in je ponovno pristala pri Bezjaku, ki jo je poslal v gol in razveselil slovenski del občinstva.

Sloveniji se je nasmihala zmaga, vendar Slovenci ne bi bili Slovenci, če ne bi poskrbeli za napet konec. Najprej je v 88. minuti nekoliko nepričakovano gol za izenačenje dosegel gostujoči rezervist Robert Snodgrass, nato pa je bil iz tekme izključen še kapetan Cesar (90'). Slovenija se je tako vse do konca (uspešno) branila z enim igralcem manj. Sodnik je tekmo podaljšal za štiri minute, ki so se verjetno prav vsem slovenskim navijačem ob pritisku škotske reprezentance neizmerno vlekli. Vendar njihov nalet na našo srečo ni obrodil sadov. Stadion smo zapustili z manjšo mero optimizma zaradi dobre predstave naših in z upanjem na nove, boljše čase, ki nas čakajo v prihodnje, Škoti pa se domov vračajo dolgih nosov zaradi zamujene priložnosti za nastop na mundialu.

Kralji se NZS iskreno zahvaljujemo za podarjene vstopnice in obenem čestitamo igralcem za prikazano igro!

S. P.

Opodpiram - BOŠTJAN GORENC PIŽAMA

016
KRALJI
ULICE

Kdo si, kaj te v življenju najbolj poganja?

Sem Boštjan, mahnjen na črke in besede, ki me poganjajo v iskanje novih kombinacij zanje.

Prva(e) asociacija(e), ki se ti zbudi(jo) ob besedi brezdmostvo, brezdmosten.

Prva asociacija je književna. V romanih o Discworldu, ki jih je pisal Terry Pratchett, se občasno pojavlja skupina brezdmostcev, pisanih in čudaških karakterjev, ki beračijo po ulicah mesta Ankh-Morpork. Pisatelj z njimi preigrava podobne like iz romanov Charlesa Dickensa in njegovih sodobnikov, klatežev z umazanih ulic viktorijanskega Londona. A čeprav na prvi pogled delujejo kot gruča čudakov, ki bi se jim na cesti izognil v širokem loku (Foul Ole Ron tako zaudarja, da je njegov smrad navzel fizično obliko, in hodi nekaj metrov pred njim, The Duck Man na glavi stalno nosi raco in zatrjuje, da tam ni ničesar, Coffin Henry kašlja, da bi ga za svojega vzeli še v Cukrarni, Altogether Andrew pa ima osem osebnosti, od katerih se nobena ne odziva na ime Andrew), posedujejo tisto robato človečnost in iskrenost, ki je mnogokrat primanjkuje bolj postrkanim pripadnikom naše vrste.

Kakšen je tvoj intimni odnos do brezdmoststva? Kdaj si prvič srečal nekoga, ki ni imel »doma«, ali pa vsaj pomislil na to, kdo so pravzaprav brezdmostni ljudje?

Zavedam se, da je razlogov za brezdmoststvo cel spekter, a da večinoma izhaja iz raznolikih stisk, včasih pa gre tudi za načrten izstop iz okvirjev začrtanega sistema. Kadar kdo pristopi do mene, skušam pomagati vsaj s kakšnim drobižem, ki ga imam pri sebi, predvsem pa se mi zdi pomembno, da se na nikogar ne gleda zviška. Zunanji opazovalci ne moremo soditi, kakšne so zgodbe, ki se skrivajo za usodo človeka, ki nam stoji nasproti, je pa tudi res, da si znamo vsi prehitro ustvarjati mnenja na prvi pogled in sklepati po bližnjicah. Tako se mi je nekoč primerilo, da se zaklepetam z dvema možakarjema v Miklošičevem parku in po koncu kratkega pomenka ponudim nekaj denarja najprej enemu, ki se mi zahvali, ko ga ponudim drugemu, pa se zasmeji in pove, da on ni brezdmostec, le upokojenec, ki se vsak dan sprehaja tam mimo in je navezal prijateljske stike s tamkajšnjimi kralji ulice.

Moji prvi stiki z brezdmostci so bili, ko sem začel zahajati v Ljubljano, najprej občasno že v srednji šoli, nato pa kot študent. Predvsem na Prešercu, kjer so mi Ljubljančani takoj pokazali tedaj že legendarnega Kuzlo. V Kranju si v devetdesetih sicer imel skupino ljudi, ki so na avtobusni postaji in drugod paberkovali drobiž, a so, vsaj kolikor smo vedeli, imeli bivališča in so se v bistvu samovoljno iztikali iz sistema.

Kakšen se ti zdi odnos do brezdmostnih v slovenski družbi in družbi na splošno?

Ljudje sami imamo do njih, vsaj mislim, večinoma dober odnos. Da radi pomagamo, kar se tudi sicer izkazuje v naši solidarnosti ob naravnih nesrečah. Žal se potem najdejo tudi taki, ki to dobrohotnost želijo izkoristiti – recimo osebe, ki že leto in dan na železniški postaji prosijo za denar za avtobusno karto ali bencin za isto lokacijo ali, kot je tudi znano, izkoriščajo prav dober sloves Kraljev ulice in ti skušajo prodati tri leta star izvod, zaviti v polivinil –, a so to na srečo zgolj izjeme.

V relaciji z brezdmostnimi bolj škripa odnos države same, ki ne zna ali noče več izpolnjevati zavezanosti temeljem socialne države in pomoči tistim, ki jo potrebujejo. Sploh zadnje čase se zanaša na prebivalce same, da bomo sami sebi socialni korektiv.

foto: Marko Prijatelj

Imaš kakšnega stalnega prodajalca, prodajalko (če seveda kupuješ časopis)?

Največkrat ga kupim na enem od izhodov iz parkirne hiše pod Kongresnim trgom. Običajno se zaklepetam z družino, ki se zadržuje na vhodu na zgornjem delu trga, najbližjem uršulinski cerkvi. Ker imam ogaben spomin za imena, jim lahko tule le pomaham in se opravičim, ker si nisem zapomnil imen.

Ga prebereš (če ga kupiš)?

Priznam, da ga zadnje čase bolj prelistam. Ko sem še delal v Ljubljani, pa sem ga med vožnjo z vlakom na dan nakupa prebral skoraj celega. Zdaj pogledam predvsem poročila z obiskov kulturnih prireditev. Ko smo pred desetletjem začeli z gradnjo slovenske standup scene, so bili kralji redni obiskovalci naših dogodkov in so o njih tudi pisali, še posebej pokojni Marko Nakrič, za kar sem hvaležen še zdaj. Bizarno je, da imajo Kralji ulice namenjenih kulturi več strani kot dobršen del revij na slovenskem tržišču.

Kaj meniš o samem projektu Kralji ulice?

Da gre za izvrsten projekt, ki pomaga brezdmostcem, da lahko aktivno pridejo do sredstev za preživljanje. Poleg tega jim revija nudi platformo, kjer se lahko kreativno izražajo, predstavljajo svoje zgodbe in obenem nagovarjajo tudi nas, da z njimi delimo svoja razmišljanja. S podobnim načinom prodaje sem se srečal že v Angliji, kjer brezdmostci prodajajo revijo The Big Issue, le da so tam oni zgolj prodajalci, vsebino pa ustvarjajo profesionalni novinarji. Četudi je res, da s takšnim konceptom revija zanima širši krog bralcev, se mi vseeno zdi slovenski način Kraljev ulice boljši ravno zaradi aktivnega vključevanja brezdmostcev v nastajanje vsebine. Ljudje, ki imamo srečo, da smo stanovanjsko in finančno preskrbljeni, si lahko prehitro umišljamo, da ljudje, ki živijo v pomanjkanju, potrebujejo zgolj finančno pomoč za zadovoljevanje osnovnih potreb, a to ne drži. Če ostanemo zgolj pri zadovoljevanju potreb z nižjih stopnic Maslowe piramide, se ne moremo realizirati kot osebe, zato je vsako spodbudo za aktivnost robnih skupin treba zgolj pozdraviti. Podobno se je dogajalo pri Botrstvu, ko so lani usmerili zbiranje sredstev za možnost športnega in umetniškega udejstvovanja socialno ogroženih otrok. Nekateri posamezniki so dvignili vik in krik, češ naj bodo veseli, da imajo za hrano, kaj se bodo še podili za žogo ali pihali v flavto, a sam menim, da je to zgolj glasna peščica, ki že tako ali tako ne bi darovala.

Kakšen je tvoj komentar na situacijo tukaj in zdaj?

Postajamo družba ogorčenja. Vsi iščemo povode, da bi se ogorčili nad napačno izrečeno besedo ali napačnim dejanjem, pri čemer niti ne preverjamo novic, nad katerimi se potem razburjamo. Želimo si nenadnih svetohlinskih izbruhov pravičnosti, zaradi katerih se počutimo boljši od drugih, in sledečega slepega pritrdjevanja sledilcev in prijateljev na družabnih omrežjih.

Druga stvar je bolesta relativizacija vsega, izenačevanje vseh mnenj, tako tistih, ki imajo osnovo v dejstvih, kot tistih, ki so zgolj posledica (namerne) nevednosti. Kar naenkrat dejstva niso več niti argument v debati, ko bi morala biti pravzaprav temelji zanj.

Kako se spopadaš s tovrstno realnostjo (ventili)?

Včasih se načrtno odklapljam iz informacijskega vrveža, čeprav je težko. Družabna omrežja te zasvojijo in te mamijo v iskanje vedno novih in novih hipnih informacijskih dražljajev, ki nam

drobijo pozornost. Umaknem se v knjige, teve nadaljevanke, kakšno računalniško igro, predvsem pa se zventiliram skozi standup, ki je tako ali tako moj šiht, in skozi občasno bentenje v podkastih, ki jih snemam z Anžetom Tomičem. Najboljši odklop pa je vseeno čas, ki ga lahko preživim z družino, a ga žal vedno primanjkuje.

Bi izpostavil kaj takega, kar smo nehote izpustili?

Ko sem pisal tole, sem šel pokukat na vašo spletno stran in odkril, da je revija le del vsega, kar počnete, tako da lahko le pošljem kup dobrih želja za uspešno delo še naprej.

Moto?

V letih najstniške upornosti in še kasneje je bil: »Kamen, ki so ga zidarji zavrgli, je postal vogelni kamen.« Zdaj je prej: »Potrudi se biti človeški. Je težko, ampak vredno.«

Intervju pripravila MG

017
KRALJI
ULICE

PROJEKT OBLEKA NAREDI ČLOVEKA

Projekt Obleka naredi Človeka s prodajo rabljenih, predelanih, sešitih ali olepšanih oblačil pripomore k lažjemu plačilu položnic za stanovanjske stroške družinam in posameznikom z nizkimi prihodki in dolgovi.

PREPROSTO – IZBEREŠ OBLAČILO, DONIRAŠ IN PRISPEVAŠ ZA POLOŽNICE.

Vsa sredstva, zbrana z donacijami, so podeljena Društvu za pomoč in samopomoč brezdomcev Kralji ulice za ljudi, vključene v program preprečevanja deložacij.

Sem Monika, socialna delavka, zaposlena na društvu Kralji ulice. Delam predvsem na projektu Posredovalnica rabljenih predmetov Stara roba nova raba ter na antideložacijskem projektu. V trgovinici Posredovalnice rabljenih predmetov se srečujem z rabljenimi predmeti in tudi oblačili, ki nam jih ljudje darujejo za namen recikliranja ter nadaljnje prodaje za zagotavljanje delovnih mest težje zaposljivim osebam. V antideložacijskem programu pa se redno srečujem s posamezniki in družinami, ki se utapljajo v dolgovih. Z nizkimi prihodki, nenehnimi skrbmi, ki vodijo v fizične in psihične tegobe, se nenehno borijo za boljši jutri. Velikokrat zmanjka. Ni za redne položnice, ker se je nenadoma pokvaril hladilnik in ga je treba popraviti. Je treba dati za šolo v naravi, sinu kupiti nove čevlje in denar skupni. Zato sem se odločila, da izvedem projekt, ki z vašimi prispevki pripomore k polepšanju dneva in meseca družini ali posamezniku, ki bo lažje poravnal_a tekoče stanovanjske stroške.

foto: Monika Cerar

Moj hobi sta šivanje in zbiranje zanimivih oblačil. Včasih kose totalno predelam in iz krila nastane majica, včasih samo malo skrajšam, včasih dodam pas in imam novo oblačilo. Moja zbirka je postala že tako velika, da sem se odločila, da jo podelim z ostalimi ter združim prijetno s koristnim. Oblačila so na voljo v zameno za donacijo, ki se bo v celoti namenila za plačilo položnic ljudem v stiski, ki jih s sodelavkami obiskujemo na domu in živijo v bivalnih enotah ali neprofitnih stanovanjih Javnega stanovanjskega sklada Mestne občine Ljubljana. NAJ SE DECEMBRSKA RADODARNOST PREBUDI TUDI V VAS!

Oblačila (ali dejanske položnice) najdete na Facebook strani Obleka naredi Človeka. Občasno organiziramo tudi družabne dogodke, kjer lahko vidite vsa oblačila in modne dodatke. Oblačilo lahko prevzamete na društvu Kralji ulice (www.kraljiulice.org), v Posredovalnici rabljenih predmetov (www.robaraba.si) ali kjer koli v centru Ljubljane v dogovoru z mano. Izbrano oblačilo vam lahko pošljem tudi po pošti. Za več informacij si oglejte FB-stran ali mi pišite na monika.cerar@kraljiulice.org.

Monika Cerar

DONACIJA SREDSTEV DRUŠTVU KRALJI ULICE V OKVIRU AKCIJE LUČKA ZA MOLITEV IN NAMEN

V župniji Ljubljana Fužine že vrsto let poteka akcija Lučka za molitev in namen, s katero ljudje z molitvijo in darom prispevajo v dobrodelni namen.

V preteklem obdobju so se darovi zbirali tudi za naše društvo, zbralo se je 350 evrov, sredstva pa se bodo porabila za izvajanje naših dejavnosti. Vsem, ki so sredstva darovali, se iskreno zahvaljujemo.

V nadaljevanju predstavljamo intervju z g. Andrejem Glavico, ki je eden izmed pobudnikov akcije, in tamkajšnjim župnikom Simonom Kvaternikom.

Kdo ste in kakšno je vaše poslanstvo v župniji?

V župniji Ljubljana Fužine že od leta 2003 naprej, torej že 15. leto zapored, poteka akcija Lučka za molitev in namen. Vzpostavili smo jo fužinski skavti skupaj s tedanjim župnikom g. Milanom Grdenom.

Poslanstvo katere koli cerkvene skupnosti je, da v vsakdanjem življenju udejanja božjo ljubezen in s tem pričuje zanjo. »Kakor sem vas jaz ljubil, tako se tudi vi ljubite med seboj,« nam naroča Jezus. Bolj ko bomo izkušali, da nas Bog ljubi brez naših zaslug, torej grešnike, bolj bomo tudi sami postajali usmiljeni do bližnjih. Zato lahko kot župnija največ storimo s tem, da živimo vsakodnevno spreobrnjenje od sebičnosti k ljubezni in altruizmu. Bolj ko bomo živeli resnično krščansko življenje, bolj bomo dejavni v reševanju različnih socialnih problemov. V ta namen v župniji že deluje skupina Karitas, ki vključuje petnajst prostovoljcev. Tudi zbiranje sredstev z akcijo Lučka za molitev in namen predstavlja en vidik naše bližine ljudem v stiski.

Od kod ideja za akcijo Lučka za molitev in namen? Kdo vse sodeluje pri akciji in komu vse ste do sedaj pomagali?

Akcija je bila spontan odziv na razmišljanje, kaj lahko kot skavtska skupina naredimo za različne skupine ljudi v župniji in širše, ki so potrebni pomoči. Molitev kot oblika zahvale ali priprošnja, kot vsakodnevna drža nas kristjanov, je bila prva ideja.

Kot takratni voditelj najstarejše skupine skavtov na Fužinah, popotnic in popotnikov, kjer je glavno vodilo

služenje, smo v molitvi in katehezah velikokrat uporabljali tudi simbol sveče. Sveča kot simbol darovanja, ki s svojim izgorevanjem, z darovanjem samega sebe, v okolico daruje svetlobo in toploto. Sam že nekaj let nisem več aktiven v skavtskem gibanju, željo po dobrodelnosti in družbeni odgovornosti pa skupaj z g. župnikom in vsemi farani iz Fužin udeležujemo tudi s to akcijo. Na tem mestu gre zahvala za obstoj akcije prav vsem, ki v fužinski cerkvi vstalega Jezusa molijo pred Marijinim kipom in darujejo za vsakokratni namen.

V tem okviru smo v času akcije zbrane darove namenjali župnijski in slovenski Karitas, kakemu večjemu skavtskem projektu, raznim društvom, organiziranim akcijam na območju Afrike, pomoči pri naravnih nesrečah (poplave, neurja), raznim dobrodelnim skladom in podobno. V 15 letih se je tako zbrane darove razdelilo med 54 namenov, ki so bili faranom vedno znani vnaprej. V vsem tem času se je zbralo in razdelilo skupaj za nekaj več kot dvajset tisoč evrov. Na leto se darove zbira za tri ali štiri različne namene.

Na tak način se je v prvi polovici letošnjega leta zbiralo darove za Kralje ulice, ki s svojim delovanjem ljudem, odrinjenim na rob družbe, preko njihove lastne ustvarjalnosti pomagajo pri zavedanju lastne vrednosti, dvigu samopodobe in s tem k boljši prihodnosti.

Kje vidite v slovenski družbi potencial, da se ljudje družijo na tak način, da naredijo nekaj dobrega za sočloveka?

Z združevanjem poslanstva v okviru skavtskega delovanja, pomena molitve, simbolike sveče in zavedanja, da se tudi z majhnimi dobrimi deli lahko veliko naredi, se je razvila ideja, da bi lahko faranom v naši župniji ponudili možnost molitve, ki bi imela tudi dobrodelno noto. Z molitvijo in s prostovoljnim darovanjem ob prižgani svečki bi z izbranim izkupičkom lahko tudi v materialnem smislu pomagali različnim skupinam v družbi, ki so družbeno odgovorne, delujejo na socialnem področju in njihovo delovanje velikokrat ni podprto s strani organizirane socialne mreže različnih podpornih shem.

foto: Barbara Rakun

Na kakšen način ste prišli v stik s Kralji ulice in nam donirali sredstva?

Kralje ulice – časopis – lahko kupimo pred našimi fužinskimi Mercatorji. Osebnost ga ne kupujem, raje se občasno zapletem v pogovor s prodajalci in dam kak prispevek kar tako. Z društvom Kralji ulice pa smo prišli v stik pred časom, ko smo iskali začasno nastanitev za dve dekleti brez doma. Takrat sem našel vaš naslov in osnovne informacije. Tako ste ostali na spisku organizacij, ki bi jim lahko pomagali. Letos se je to tudi uresničilo.

Kaj želite sporočiti bralcem časopisa Kralji ulice?

Bralcem revije želim, da bi v življenju spoznali, kako jih Bog ljubi in kako ta ljubezen lahko ozdravi vse naše medsebojne odnose, ki so tolikokrat ranjeni. Najbolj trpimo zaradi medsebojnih sporov in nerazumevanja, iz česar izhajata nasilje in krivičnost. Bogu je vse mogoče. Lahko spremeni naše obnašanje in razmišljanje, to, da postanemo usmiljeni do bližnjih, da jih sprejemamo takšne, kot so, saj nas tudi Bog ljubi takšne, kot smo. To sem izkusil v svojem življenju in to želim pričevati ljudem.

Intervju pripravila Barbara Rakun

ZA KAJ GRE PRI ČLOVEKOVIH PRAVICAH?

(RAZMIŠLJANJE V NADALJEVANJIH, 3. DEL)

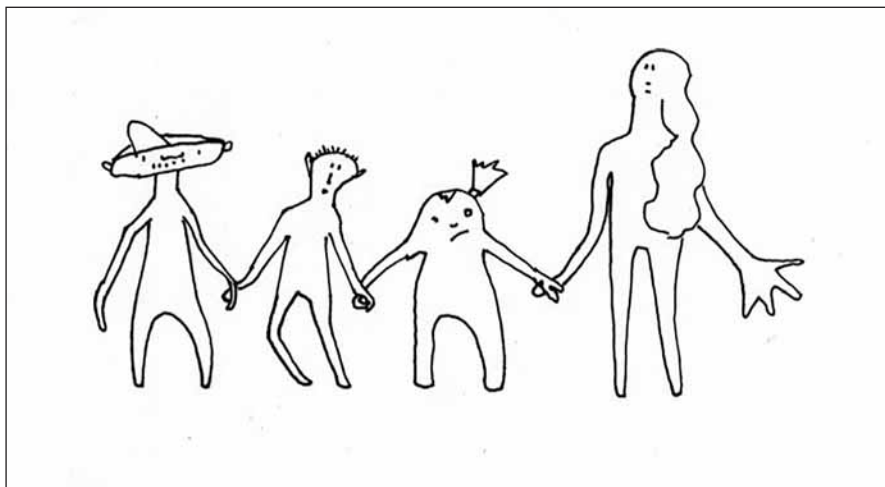
Tragično pretvarjanje, da smo
»neljudje«

Obstajajo tako imenovani katalogi človekovih pravic, ki so sestavni del številnih mednarodnih dokumentov o človekovih pravicah. Da pa lahko takšen katalog sestaviš, moraš o človekovih pravicah in z njimi povezanih temah veliko vedeti. Človek je zelo zapleteno in zahtevno bitje, kar je dejstvo, vendar je človeka žal mogoče prisiliti v položaj, ko se bo določenim svojim pravicam (in s tem možnostim za zadovoljevanje svojih potreb in svoj osebni razvoj) odrekel in se začel pretvarjati, da je neko drugo, preprostejše, manj zahtevno bitje. Namesto da bi živel, bo živoraril. To pretvarjanje in skrivanje gresta lahko tako daleč, da človek daje vtis, kot da je prenehal biti živo bitje. Še sam se začne počutiti »nečlovek«. Če se to stopnjuje in dolgo traja, lahko privede do tragičnih posledic.

Za večino od nas je naravno, da se zares dobro počutimo samo v okoljih, kjer nas obdajajo še drugi srečni in svobodni ljudje. Spominjam se pripovedi svetovnih popotnikov, kako se jim je vtisnilo v spomin, če so kje na potovanjih naleteli na skrajno bedo. Če bi na vsakem koraku srečevali nesrečne in zatirane, neuresničene ljudi, bi še sami postali manj srečni ali celo nesrečni. Žal obstajajo ljudje, ki se obnašajo, kot da jih to sploh ne moti.

Ogrožajoča avtomatizacija dela in naša potuha

Zdaj napravimo skok v svet dela, zaposlitev, služb. Kakšno bo videti naše služenje vsakdanjega kruha, je v veliki meri odvisno od vzorcev obnašanja večine in ne le od politike, delodajalcev ali sindikatov. Ali v veleblagovnici raje stopimo k blagajni, za katero sedi prodajalka, ali pa zaradi »prihranka časa« izberemo avtomatsko blagajno? Vsaj tako dolgo, dokler bomo mi kot kupci dajali prednost značilno človeškim lastnostim (izmenjava nekaj stavkov, šaljiva pripomba, kompliment, nasmeš, bežen dotik dlani, ko dobiš vrnenj

Damjan Majkic

drobiž ...), tako dolgo pohlepnim kapitalistom ne bo popolnoma uspelo ljudi zamenjati s stroji.

Gre torej za našo zavest, za ozaveščenost, za vprašanje, ali znamo, podobno kot dober igravec pri šahu, videti nekaj potez vnaprej (kam neka ravnanja, navade peljejo), pa tudi za izbiro lastnega življenjskega sloga: ali radi komuniciramo z ljudmi, se radi družimo ali pa nam to pomeni samo »nujno zlo« in se rajši poslužujemo »hitrih in učinkovitih« digitalnih rešitev. Včasih sicer ne gre drugače, pogosto pa je izbira samo naša.

Vsaka pravica ima več dimenzij, storjena škoda pa tudi

Zanimivo je tudi, kako nekateri – namerno ali zaradi usodne nevednosti – številne razsežnosti človekovih pravic zožijo na najmanjšo možno mero, da bi bil problem kršenja pravic videti manj resen. Če delavec izgubi službo, dobi (v določenih primerih) denarno odpravnino in (v določenih primerih) denarno nadomestilo oziroma podporo. In s tem naj bi bila stvar rešena, naprej naj si pomaga sam.

Naše ustavno sodišče pa stvar vidi precej širše. Škoda, da o tem večina ničesar ne ve. Navedel bom primer iz knjige »Komentar Ustave Republike Slovenije« iz leta 2002; gre za situacijo, ko delavke na občini nadrejena oseba sicer ni odpustila, ji je pa od nekega trenutka

dalje (iz precej zapletenih »razlogov«, ki presegajo ta članek) prepovedala opravljati dotedanje naloge. Prizadeta delavka se je pritožila in ustavno sodišče je sklenilo, da je bila zaposleni odvzeta »možnost poklicnega in osebnega razvoja, vključno z doseganjem in razvojem statusa, položaja oziroma ugleda v delovnem in življenjskem okolju, kar so ob nesporni pomembnosti eksistenčne varnosti neločljivi elementi, ki opredeljujejo dostojanstvo in osebnost vsakega posameznika«.

Skratka, šlo je za cel splet kršitev z ustavo varovanih človekovih pravic: pravice delavca do osebnega dostojanstva (34. člen slovenske ustave) in nedotakljivosti delavčeve duševne celovitosti in njegovih osebnostnih pravic (35. člen slovenske ustave). Kakšna razlika med pogledom tistih, ki se na pravice ne spoznajo in jih ne brigajo (a jih kratijo drugim), in poznavalci z ustavo zajamčenih pravic! Delavka ni izgubila službe; prejela je polno plačo, delodajalec ji je plačeval prispevke, tekla ji je delovna doba, pa vendar: prikrajšana je bila za toliko stvari!

Po vsem povedanem se vprašajmo, za kaj vse so šele prikrajšani deset tisoči (dolgotrajno) brezposelni (in od njih odvisni svojci), kljub temu da jim zavodi za zaposlovanje nudijo določeno pomoč in da lahko zaprosijo za (zelo skromno) denarno podporo.

Jurij Kunaver

Gostujoči kolumnist:

Tomaž Zaniuk

OTROŠKE ŽRTVE SLABIH MEDČLOVEŠKIH ODNOSOV

foto: osebni arhiv

020
KRALJI
ULICE

OSK oziroma program otroške srčne kirurgije na Pediatrični kliniki UKC v Ljubljani od začetka novembra naprej zagotavljajo zaposleni centra za srčno kirurgijo iz Prage. Srčni kirurgi iz Češke so pri nas ves teden, tako da se, kot sta starše in javnost nepretrčljivo mirila generalni direktor Andraž Kopač ter strokovna direktorica Marija Pfeifer, program nadaljuje in so otroci operirani v Ljubljani. Še naprej pa osrednji klinični center v državi ostaja brez svojega polno usposobljenega srčnega kirurga, program pa sta zaradi slabih medčloveških odnosov z drugimi zdravniki na kardiologiji zapustila še zadnja kirurga, ki sta se za otroškega srčnega kirurga na UKCL izobraževala.

Težave z OSK se sicer vlečejo že od leta 2004, ko se je z odstopom takratnega vodje programa ta začel reševati z najemom otroških srčnih kirurgov iz tujine. Kar navaja tudi Poročilo o presoji programa srčne kirurgije, ki ga je po naročilu Ministrstva za zdravje leta 2015 sestavila mednarodna zasedba zdravnikov. Da so razmere res alarmantne in da bi posamezne otroke z ustrezno obravnavo lahko obdržali pri življenju, že vsaj desetletje opozarjajo predvsem starši. Tudi predsednica zdravniške zbornice Zdenka Čebašek-Travnik, ki je bila s pritožbami ogorčenih staršev podrobno seznanjena kot varuhinja človekovih pravic, ve povedati, da so se prve anomalije v programu otroške srčne kirurgije kazale že leta 2009.

Sam obstoj otroške srčne kirurgije v Ljubljani je zaradi slabih medčloveških odnosov na kardiologiji pod vprašajem že vsaj od leta 2012, ko je na UKC nehal operirati izraelski kirurg David Mishaly. Pri nas je bil vsak mesec le nekaj dni, imel pa je plačo, do katere domači zdravnik – javni uslužbenec – niti teoretično ne more priti. V protest je deset anesteziologov uveljavljalo ugovor vesti. Kirurga, ki ju je izobraževal, pa sta mu sledila v tujino. Kljub temu se je Zdravstveni svet kot najvišji strokovno usklajevalni in posvetovalni organ ministrice za zdravje odločil, da se ne glede na ceno s programom nadaljuje. In čeprav je bila sprejeta tudi strategija razvoja otroške srčne kirurgije, je njen ključni cilj – visoko usposobljen otroški srčni kirurg, ki bo zaposlen na UKC v Ljubljani – neizpolnjen tudi ob koncu leta 2017.

25. maja letos so na ministrstvu za zdravje prejeli pobudo staršev o izrednem upravnem nadzoru na pediatrični kliniki in v službi za kirurgijo za obdobje od septembra 2016 do junija letos. Na zahtevo ministrstva je poročilo najprej pripravilo vodstvo UKC Ljubljana. Ker ni bilo zadovoljivo, so zahtevali, da poročilo o odklonih zdravljenja v Službi za kardiologijo v letošnjem letu pripravijo še za to pooblaščen osebe v UKC Ljubljana, torej ne vodstvo, ampak pooblaščenca za varnost. Ministrstvo za zdravje je glede treh primerov, ki predstavljajo del 26 primerov nepravilnosti v Službi za kardiologijo, zahtevalo izredni strokovni nadzor Zdravniške zbornice. Predsednica zbornice pa priznava, da so v zadnjega pol leta tudi sami prejeli več prijav glede zdravljenja na ljubljanski pediatriji. Toda pri nadzorih so še bolj na začetku, pri ustanavljanju komisij, kar je težko, saj je v Sloveniji malo tovrstnih specialistov. Ker se vsi poznajo, je tudi težko sestaviti res

foto: Aleksander Petric

neodvisno komisijo. Za pridobitev tujih strokovnjakov, ki bi domače nadzirali, pa zbornica nima zadostnih sredstev. Otepanje odgovornosti tako vodstva UKC kot Zdravniške zbornice, predvsem pa pritiski ter ogorčenje staršev so poskrbeli tudi za politične odločitve. Vlada je najprej razrešila tri člane Sveta UKC, od novih ministrice Milojka Kolar Celarc zahteva glave vodstva UKC-ja. Ministri vlade Mira Cerarja, ki bo v prihodnje pol leta ostala brez mandata, pa so soglasno poskrbeli še za nov preobrat in smrtni udarec dosedanjemu konceptu programa otroške srčne kirurgije. Podprli so predlog o vzpostavitvi samostojnega centra za zdravljenje otrok in odraslih s prirojenimi srčnimi napakami, ki ga bo vodil dr. Igor Gregorič.

Gre za ustanovitelja in predsednika Medicinskega centra Medartis ter kardiovaskularnega in torakalnega kirurga, ki je kariero naredil na Texas Heart inštitutu v Houstonu, ZDA. Sklep vlade z 9. novembra je: »Zaradi razmer na področju izvajanja dejavnosti obravnave otrok in odraslih s prirojenimi srčnimi napakami ter ostalimi obolenji srca in ožilja se do ureditve razmer v Univerzitetnem kliničnem centru Ljubljana Center za obravnavo otrok in odraslih s prirojenimi srčnimi napakami ter ostalimi obolenji srca in ožilja oblikuje kot samostojni javni zdravstveni zavod. Ministrstvo za zdravje pripravi vse potrebno za vzpostavitev javnega zdravstvenega zavoda nemudoma oziroma v najkrajšem možnem času.« Vladna gradiva pa ne ponudijo odgovorov na naslednja, bistvena vprašanja: Koliko bi naj nov samostojni javni zdravstveni zavod stal, kdaj sploh center bo in kdo vse bo v njem ob dr. Gregoriču skrbel za bolnike? Ali bo treba otroškega srčnega kirurga še naprej najemati v tujini? In ne nazadnje, zakaj bi naj bili medčloveški odnosi na novem samostojnem javnem zavodu kaj boljši, kot so danes in že leta na kardiologiji? Vseeno premier Miro Cerar pričakuje, da bodo ministrstvo za zdravje in drugi pristojni organi storili vse, da ta center čim prej zaživi. Do tega čim prej pa država ostaja brez lastne otroške srčne kirurgije. Storitve kirurgov in njihovo celotedensko prisotnost v Ljubljani se najema iz Prage. Češki kirurgi vsaj nimajo slovenskih težav z medčloveškimi odnosi. Med zdravniki UKC-ja pa ni več nikogar, ki bi se bil za otroškega srčnega kirurga sploh še pripravljen izobraževati.

Tanja San in Anastazia Om:

KRALJICA IN KRALJICA

TANJA SAN:

KO SI ŠLA VAME, SEM IZGUBILA SMER POSAJENE STRASTI.

KO SI ŠLA VAME, SEM ZAČELA PREREKATI SVOJE SOKOVE.

KO SI ŠLA VAME, ZABOLELO JE VZVRATNO OKO.

KO SI ŠLA VAME, SI ME POIMENOVALA.

KO SI ŠLA VAME, SI ME RAZČESALA V NEŠTETO POGOLTNIH PLASTI.

KO SI ŠLA VAME, SI ME PRISILILA V A MOLOV SPEV TER OPRAVIČILO ZANJ.

KO SI ŠLA VAME, SEM TE ZASADILA V NAVIDEZNI MOLK.

KO SI ŠLA VAME, SEM TE ŠTELA IN PREŠTELA IN OGRELA IN ZADELA IN.

KO SI ŠLA VAME, SEM TE POIMENOVALA.

KO SI ŠLA VAME, SVA POZABILI NA SHRANJEN DIH.

KO SI ŠLA VAME, SVA GDKHAIREUHCIERHFSKIAUFH.

KO SI ŠLA VAME, SVA ZAVAROVALI NAJIN FUK.

ANASTAZIA OM:

STRAST ME POŽREŠNA JE PREVZELA, KO VATE SEM ZAŠLA.
NEUKROTILIV SOK SE PRETAKAL JE SKOZI, KO VATE SEM ZAŠLA.
PRESTRELIL ME JE KRIK KONCA NEIZBEŽNI, KO VATE SEM ZAŠLA.

SI Z MANTRO SEKSI ME PREBUJALA, KO VATE SEM ZAŠLA.
SO TVOJE ROKE ZBUJALE NEŠTETO MOJIH TELES, KO VATE SEM ZAŠLA.
IZ MENE POTEGNILA SI RESONANCO KRISTALOV, KO VATE SEM ZAŠLA.

KRIČEČE ZAHTEVNO SI VSADILA NOHTE PO ŠEŠE, KO VATE SEM ZAŠLA.
SI SE IZMIKALA, NASTAVLJALA, NASLAJALA IN MASTILA, KO VATE SEM ZAŠLA.
SEM MANTRALA GALAKTIČNI SPEV, KO VATE SEM ZAŠLA.

SVA POZABILI NA ZVOK PREBIJAJOČI SKOZI STENE, KO VATE SEM ZAŠLA.
SVA PRIVZDIGOVALI POKROVE DO LEBDENJA, KO VATE SEM ZAŠLA.
SVA BODLI, KERNELJUBIJOSEIZNEŠTETORAZLOGOVVEČ, KO VATE SEM ZAŠLA.

foto: Sandra Požun

Kraljevi recenzor:

KSENIJA, CARMINA BURANA, SNG OPERA IN BALET LJUBLJANA

022
KRALJI
ULICE

Že nekaj tednov nas po Ljubljani spremljajo plakati »Ksenija, Carmina Burana«. Navadnim smrtnikom se pogled ustavi le ob slednjem delu naslova, ki spomni na veličastno Orffovo O Fortuna. Tisti bolj poučeni na glasbenem področju se ob imenu Ksenija spomnijo Viktorja Parme, ki je s svojo istoimensko opero konec 19. stoletja požel velik uspeh na domačih, slovenskih odrih. Če torej postavimo skupaj mojstrovino vseevropskega kova in mojstrovino našega ozemlja, najverjetneje ne moremo »udariti mimo«. Tako se je v četrtek, 12. 10. 2017, primerno napolnila ljubljanska opera in ob prvih tonih orkestra pod taktirko Marka Gašperšiča odpeljala vse navzoče v neko brezčasnost. Začetek nam predstavi dogajanje v samostanu, kamor se strti od ljubezni zateče Aleksij, saj je njegova ljubezen do Ksenije prepovedana. Tam se znajde tudi Ksenija, ki beži pred svojim posesivnim zaročencem. Aleksij in Ksenija se srečata in spoznamo, da med njima še vedno gori ljubezen. Vendar pa se v samostan pririne tudi Ksenijin zaročenec, in tako se razreši še ena uganka. Aleksij je namreč njegov brat in med njima se vname prepir za Ksenijo. Aleksij se brani dvoboja z meči in v trenutku, ko Ksenijin zaročenec dvigne meč nad Aleksija, mednju skoči Ksenija. Tako se zgodba konča tragično, saj namesto Aleksija zabode svojo zaročenko, ki si zaželi, da bi se brata pobotala.

Po kratkem premoru nas na odru pričaka dramski igralec Brane Grubar in s svojimi bolj ali manj razumljivimi monologi otvori težko pričakovano Carmino Burano. Slavna O Fortuna je tisto delo Carla Orffa, ki povzroči kurjo polt in zatrese celotno

foto: Darja Štravs Tisu

notranjost vsake duše. Tako masivnemu Orffovemu korpusu sta kos tudi ljubljanski zbor in orkester s pridruženimi baletniki. Vsa masiva orkestra in zbora se zgrinja ob »zlatem teletu« personificirane Fortune, ki povezuje celotno dogajanje Carlove mojstrovine in jo združi s Parmovo zgodbo z začetka. Zaključek scenske kantate povzame Grubar, ki obrne Fortunino kolo (kolo sreče) in reši Ksenijo pred prezgodnjo smrtjo. Na ta način je režiser Manfred Schweigkofler poetično združil obe naslovni deli in ljubljanski operi dal nov zagon ob njihovi stopetindvajseti obletnici obstoja.

Ivana Čemažar

SIDDHARTA, CVETLIČARNA, 19. 10. 2017

Na slovenski glasbeni sceni zasledimo množico najrazličnejših bolj ali manj kvalitetnih glasbenikov. Menim, da se premnogi strinjajo, da spada petčlanska zasedba, imenovana Siddharta, med nekoliko bolj kvalitetne od povprečja. Kvaliteta se meri prav po njihovi precej zahtevni muzikalnosti in presenetljivo kontrastnem opusu. Tako smo se mnogi brez velikih tehtanj ali pomislekov odločili, da si za enega izmed dveh terminov čim prej rezerviramo svoje mesto v Cvetličarni. Siddharthi je namreč kaj kmalu uspelo razprodati oba koncerta. Prišel je torej dan in z njim večer, ko smo komaj čakali, da nas varnostniki spustijo v koncertni prostor. Že po prvih nekaj tonih mojstrov z odra, smo se prepustili dimenziji divjih ritmov, saj so fantje s pesmijo Nastalo bo razmeroma hitro ogreli Cvetličarno in se že na začetku pohvalili, da bodo ta večer z nami kar dve uri.

Ponujenih je bilo premnogo klasik, kjer smo ob skladbah kot so *T.H.O.R.*, *Napoj*, *Samo edini...*, vsi kričali v en glas, pa tudi nekaj novejšega z zadnjih plošč Siddharta III in *Infra*. Za presenečenje tudi še tisto »neobjavljeno in samo za ta večer«, kjer se je pokazala izjemna genialnost mojstrov z odra – tako dobro ohranjenega glasu Tomija Megliča, kot tudi vrhunske pripravljenosti basista Janija Haceta ter vseh ostalih članov zasedbe. To sta bili dobri dve uri sproščenega vzdušja tako za mlade kot tudi za mlade po srcu, saj je Cvetličarno napolnila raznovrstna množica s skupnim idealom – Siddhartino glasbo.

foto: S. P.

Glavni akterji večera so nam po dobri uri pripravili simpatičen pianistično/bobnarsko obarvan intermedij, pri katerem smo pričakovali brezčasno *Orion lady*, vendar smo po pavzi namesto nje dočakali in zamrznili v času z *Ledena*. Tako so famozno in pompozno pripeljali razprodano Cvetličarno do vrhunca in obenem do zaključka dobri dve uri dolgega koncerta, s tem pa napovedali, da še dolgo ne mislijo zapustiti glasbenih odrov in polnih dvoran.

Ivana Čemažar

ZID, JEZERO, SNG DRAMA, LJUBLJANA

Omenjena drama je rimejk tiste, ki je bila že postavljena na odrske deske taistega teatra konec devetdesetih, in je avtorsko vezana na Dušana Jovanoviča. Dogajalni prostor je skupna soba, pregrajena na pol z zidom (simbolno, a tudi v resnici), ki si jo delita bivša zakonca. Njuna zveza je propadla, šele sčasoma se izkristalizira spremljajoča travmatična zgodba (nepojasnen požar in utopitev v jezeru), ki je poleg običajnih trenj v zakonu in strasti (ljubosumja, odtujevanja ...) pravzaprav botrovala koncu. Kombinacija detektivke, presunljive drame in na trenutke tragikomičnih vložkov (predvsem na račun karakterjev) gledalca potegne v dogajanje, tudi zaradi močnega suspenza. Vsekakor vredno ogleda.

MG

foto: Peter Uhan

023
KRALJI
ULICE

NAJSREČNEJŠI DAN OLLIJA MÄKIJA, KINODVOR

Finski boksar Olli Mäki bo tekmoval za naslov svetovnega prvaka v peresno lahki kategoriji. Med treningom se zaljubi, kar je ob tem času sila nerodno. Sponzorji od njega veliko pričakujejo, prav tako trener in ljudje, vendar izgubi proti Američanu Daveyju Mooru. Zgodba, kot jo sama vidim, ne govori le o ozadju krutega profesionalnega boksa, temveč izpoveduje tudi intimno osebno zgodbo. Poraz zanj morda ni bil velik, saj je na isti dan, 17. avgusta 1962, kupil zaročni prstan za bodočo ženo Raijo. Videla sem osebo, ki ni znala reči ne. Skromno, a potrpežljivo je delal za zmago. Premagan je bil le v ringu. V tej borbi je pokazal upor proti tistim, ki so ga ves čas psihično obremenjevali.

Režiser Juho Kuosmanen je za film prejel nagrado canske fundacije Cinéfondation. Lep film.

Barbara Jozelj

foto: arhiv Kinodvora

RUDAR, KINODVOR

Film Hanne Slak, priredba avtobiografskega romana Niko i ništa, ki je za režijo prejel vesno na Festivalu slovenskega filma in kandidira za tujejezičnega oskarja, je narejen z občutkom. Čeprav se na prvo žogo morda zdi, da so v fokusu povojni poboji, obravnava vrsto moralnih vprašanj. Med drugim tudi položaj posameznika v odnosu do sistema. Koliko ljudi dejansko premore dovolj poguma in moči, da vztraja v boju za resnico in obenem ohranjanje ostalih vrednot, ki naj bi jih zagovarjala civilizacija?

Film se v resnici spretno izogne moraliziranju ali celo zavzemanju (političnega) stališča med prav/narobe. In morda učinek doseže prav z načinom, saj je zgodba prikazana skozi oči zasavskega rudarja Alije. Temu po osamosvojitvi, kot mnogim drugim delavcem iz republik bivše skupne države, grozi izguba službe in statusa nasploh. Morda ni naključje, da je edinole on tak, kot je (neobremenjen s slovensko psiho in predsodki –

foto: arhiv Kinodvora

nekaj zaslug gre pripisati tudi neupogljivemu karakterju), sposoben obelodaniti stvari v javnosti in razkriti resnico. Priporočam v ogled.

MG

PARNI VALJAK Z GOSTI (2V1 ELEKTRIKA IN AKUSTIKA)

V soboto, 4. 11., je Parni valjak ponovno napolnil Stožice v Ljubljani. Osem tisoč obiskovalcev je skupina navduševala skorajda tri ure, zaigrali so vse svoje hite in tudi nekaj pesmi z novega albuma. Na odru so se jim pridružili tudi gosti Cordas kvartet, kot posebna gostja pa je na oder stopila Neisha. Nastop Parnega valjaka se je začel s skladbo Za malo nježnosti, v treh urah koncerta pa so nam postregli s številnimi pesmimi, tako v akustični kot tudi v električni izvedbi. Zaigrali so tudi svoje največje hite, kot so Moja je pjesma lagana, Uхвати ritam, Dok je tebe, Ljubavna, U prolazu, Pusti nek traje, Lutka za bal, Ugasi me, Jesen u meni, Godine prolaze, in Sve još miriše na nju, s katero so tudi zaključili koncert. Ne glede na svojo 42-letno kariero so še vedno vsi zelo poskočni, kar je bilo videti tudi na koncertu. Parni valjak je nedavno izdal tudi knjigo in četverni glasbeni zapis *Antologija* z arhivskimi in redkimi fotografijami, novinarskimi članki in kar štirimi zgoščenkami, ki se imenujejo

foto: Robert Kisilak

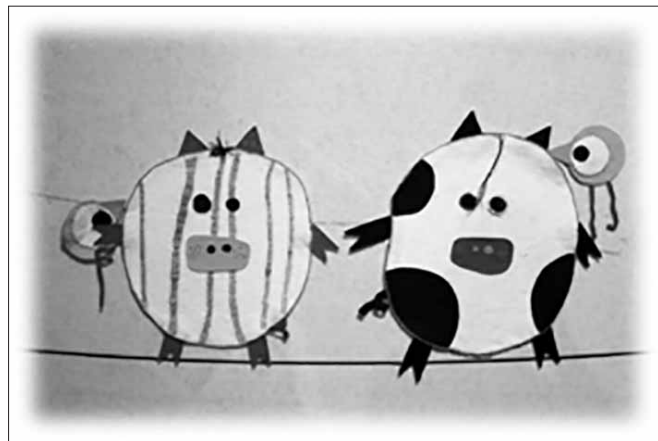
Baladerstvo, Iskoraci, Rockologija in Popistika. Na njih je 64 legendarnih pesmi, ki so posebej obeležile njihovo

bogato kariero.

Klavdija Zupan

FESTIVAL ZLATA PALČICA

Ljubljana je imela kratek čas po osvojitvi pokala zmagovite košarkaške ekipe priložnost, da je s pričetkom študentskega šolskega leta meščanstvu in državljanom ponudila izbor uprizoritvene umetnosti. Ta je namenjen jasličarjem, mlajšim in večjim otrokom, najstnikom, mladini, predvsem pa vrtcem in osnovnim šolam. Kvalitetne vsebine so na voljo v okviru festivala, ki nosi ime Zlata paličica. V sedmih dneh festivalskega dogajanja zagotovo ni primanjkovalo bogastva prizorov, izpopolnjenega scenskega dogajanja, smeha in vragolij. Dogajanje je vezano na odre Lutkovnega gledališča Ljubljana in Cankarjevega doma, ki sta v sodelovanju s Slovenskim gledališkim inštitutom soorganizirala že sedemnajsto Zlato paličico. Ta sicer poteka vsaki dve leti in se izmenjuje z mednarodnim lutkovnim festivalom. Komisija je nagrado za najboljšo otroško predstavo podelila uprizoritvi Medved in mali, nagrado za najboljši mladinski performans pa

Vir internet

je dobila igra Nekoč, ko nas ni bilo več. Občinstvu so bile na ogled na voljo še številne druge predstave: Romeo in Julija, Ostržek, Hamlet in pol, Srce in popek, Pekarna Mišmaš, Jutri je bila zabava, Kaj pa če, Peter Kušter, Andrej Nespanec, Krickrac, to sem jaz, Živalske novice, Kakčeve dogodivščine, 20.000 milj pod morjem, Mali modri in mali rumeni, Neli ni več, Gledališče od Ž do A, Pobalinska pujska in Želim si. Ljubljansko lutkovno gledališče je domači javnosti ponosno predstavilo sodobno spletno platformo, na spletnem naslovu www.zlatapalicica.si, katere jedrni namen je ponuditi centralno zbirko pri iskanju kakovostnih gledaliških predstav za otroke in mladino.

Jan Omahne Femec

Vir internet

NICK CAVE AND THE BAD SEEDS, ARENA STOŽICE

Na predvečer dneva reformacije smo si v Areni Stožice lahko ogledali razprodan koncert, ki naj bi se prvotno odvil v Hali Tivoli, pa so ga zaradi velikega zanimanja prestavili v večjo, žal ne tudi zvočno najoptimalnejšo dvorano. Nick Cave je v Sloveniji gostoval že večkrat (sama se najraje spominjam koncerta iz Križank), tokratna turneja pa je vezana na njegov najnovejši album *Skeleton Tree*. Med dvojnopolurnim nastopom je s svojo zasedbo dejansko predstavil kar sedem od osmih komadov s tega albuma, začeniši s *Anthrocene*, *Jesus Alone* in *Magneto*. Uvod v koncert je predstavljal *Three Seasons in Wyoming* s soundtracka filma *Wind River*, za katerega je Cave skupaj z Ellisom prispeval glasbo.

Repertoar je poleg novejših komadov omogočal prisluhniti tudi

nekaterim starejšim hitom, na katere se je publika najmočneje odzvala, denimo *Tupelo, Red, Right hand, Weeping song* in *Jubilee Street*. Razmerje med baladami (ki so razelektrile ozračje – *Into your arms, Ship song*) in s kakofonijo nabitimi udarniški komadi je bilo primerno uravnoteženo, publika pa, temu primerno, vzneta.

Kakor koli že; kombinacija Cavove tipične koncertne drže »pridigarja«, ki navezuje stik z občinstvom, in njegove čiste poezije besedil odpira pomembna vprašanja človekovega obstoja ter navkljub določeni temačnosti zmeraj znova navduši. Tokratni koncert ni bil nikakršna izjema.

MG

025
KRALJI
ULICE

foto: osebni arhiv

Izza rešetk:

Gostujoča kolumnistka: Zuzanna G. Kraskova

UPORI V SLOVENSKIH ZAPORIH

Veliko je vzrokov, zaradi katerih so obsojenci v slovenskih zavodih za prestajanje kazni zapora (ZPKZ) nezadovoljni. Sicer je za nezadovoljstvo krivo dejstvo, da bivajo v totalitarni ustanovi, kjer je njihovo življenje omejeno, tako prostorsko kot tudi glede svobodnega odločanja. Toda za kaznivo dejanje je treba sprejeti odgovornost in si življenje v zaporu urediti tako, da se kot človek razvijaš in rasteš v vseh pogledih. To bi bil idealen scenarij. V resnici je stanje v zaporih povsem drugačno. Obsojenci se pritožujejo nad vsem, začeniši z neakovostno prehrano, neprimernimi pogoji za rekreacijo pa vse do visokih cen telefonskih pogovorov in visokih temperatur (zapor nimajo urejenega uravnavanja temperature) in tudi do stiske oziroma gneče v zaporniških celicah. V relativno majhnih prostorih živi večje število oseb, kot je to zakonsko zapovedano, se pravi, da gre za kršenje tretjega člena konvencije o človekovih pravicah, ki govori o prepovedi mučenja. Morda v tovrstnem primeru prostorske stiske dejansko govorimo o mučenju. Če smo namreč popolnoma iskreni, je nam, ki smo zunaj in se le v mislih prestavimo v zaprt omejen prostor z velikim številom ljudi, kjer ni niti trenutka miru, že sama misel na takšno stanje odbijajoča. Ljudem, ki dejansko prestajajo zaporno kazen, je zagotovo še dosti težje, saj oni to zaprto stanje tudi zares živijo. Zaprte osebe

imajo poleg psihosocialnih težav probleme z neprilagojenostjo, kot je denimo nezmožnost spoštovanja avtoritete, zato se ob takih pogojih preprosto ne (z)morejo resocializirati. Ne preseneča, da je kar 5 % zapornikov odvisnikov, ki se večinoma zdravijo, a prepovedane substance so v zaporih stalnica. Lahko jih je dobiti, lahko pretihotapiti. Kakor koli že, zaporniki ali priporniki, ki menijo, da so bile njihove pravice kršene, lahko proti državi vložijo odškodninsko tožbo, ki jo vložijo na Evropsko sodišče za človekove pravice (ESČP). Tam je Slovenija v preteklosti že izgubila nekaj tožb in posledično morala izplačati odškodnino okoli 100 tisoč evrov. Največ postopkov je bilo vloženih proti zavodu na Povšetovi. Tak primer

je bil nenapovedan obisk – kontrola: na prostoru za 135 zaprtih ali priprtih oseb (za 54 obsojencev in 81 pripornikov) je bilo zaprtih 100 oseb in 73 pripornikov, kar kaže na hujšo kršitev, sploh za obsojene osebe, ki bodo v zaporu dlje. Na očitke in tožbe se je Ministrstvo za pravosodje RS zganilo in letos napovedalo gradnjo novega zapora v Dobrunjah; do 6. 11. 2017 je rok za posredovanje arhitekturnih rešitev na javnem natečaju. Omeniti je treba, da so gradnjo novega zapora napovedali tudi v preteklosti, a projekta do danes nikomur ni uspelo uresničiti. Zdaj, ko zaporniki grozijo z visokimi odškodninskimi tožbami, bi bilo res smotno pljuniti v roke in začeti z gradnjo. Že zato da bo volk sit in koza cela. In ne obratno ...

Tjaša Žurga Žabkar

SMS-KOMENTARNICA: 030 323 306

DRAGE BRALKE IN BRALCI, KER VEMO, DA VČASIH KAKŠNO MNENJE ZBEŽI Z OBZORJA, ŠE PREDEN PRIDEMO DO SVINČNIKA IN PAPIRJA OZIROMA STOLA PRED EKRANOM V VIRTUALNI SVET, IN KER JE MOBILNI TELEFON VEČINOMA NAŠ TESNEJŠI SODELAVEC, SMO ODPRILI SMS-KOMENTARNICO. V NJEJ OBJAVLJAMO VAŠE POHVALE, PRIPOMBE, PREDLOGE IN VTISE. V OBLIKI SMS-SPOROČIL JIH OB VSAKRŠNI URI LAHKO POŠLJETE NA TELEFONSKO ŠTEVILKO 030 323 306. VABLJENI K SODELOVANJU!

026
KRALJI
ULICE

24. 10.>> Kralje sem kupil prvič in vsekakor ne zadnjič. Je zelo berljiva revija in jo priporočam vsem, ki jim ni škoda dati tistega evra. Kupil sem jo od kralja 620 (Aljoša Rode – op. ured.), ki prodaja pred prodajalno Tuš v Mengšu. Zelo prijazen, tih in urejen gospod, ki se mi je ob nakupu Kraljev izredno lepo zahvalil. Damjan

2. 11.>> Danes mi je med izletom po Ljubljani s svojo prijaznostjo, odprtostjo, nasmehom in obilico volje za delo dan polepšal prodajalec s številko 562 (Roman Nejedly – op. ured.). Žal mi je, a nisem povprašala za njegovo ime, ob tej priložnosti pa bi se mu rada tudi opravičila, da sem bila v takšni naglici (preostanek skupine mi je namreč »pobegnil«) in da zaradi moje prazne denarnice ni dobil še večje napitnine, saj si jo je resnično zaslužil. Lep dan ☺, Maša

3. 11.>> Revijo večkrat kupim, ampak je pogosto ne preberem. Tokrat sem se pa odločila in sem jo skoraj v celoti prebrala. Všeč mi je bila str. 14 – izlet na morje za družine (lepo, da so šli na morje, stisnilo me je pri srcu, da je mami in hčerko izlet tako razveselil) in članek o Katancu ☺. Na str. 17 o konoplji ... hm, se pa ne strinjam popolnoma. Najprej, zdravilni učinki konoplje niso v polnosti raziskani. Način uživanja ne more biti kajenje, ker se nobeno zdravilo v preteklosti ni uživalo preko kajenja (primer inzulina, kar so pred kratkim želeli poslati na trg, ampak se ni dobro obneslo). Hkrati pa obstaja možnost, da za legalizacijo marihuane stoji lobi tobačne industrije, ki bi prevzela izdelavo cigaret z marihuano, kar bi seveda zanje pomenilo lepe denarce. Skratka, zadeva ni enoznačna, je za premisliti. Lep pozdrav Ana

6. 11.>> Vsem lep čas. Vedno rada kupim Kralje zaradi besed, stavkov, risb, fotk ... Ker to je realnost, v resnici prikrita. Vse dobro, Erika

Misel

Manjša
kot čebela
in mušica,
sploh
nevidna,
in hitrejša
kot
puščica.

Nedeljka

foto: Nedeljka

MILOŠEV FOTOGRAFSKI KOTIČEK

»DEKONSTRUKCIJA MESTA«

foto: Miloš Stojić

V zadnjih dveh mesecih je Beograd postal pravo gradbišče. Veliko število glavnih cest je razkopanih in mestna vlada se posveča pripravi »terena«. Nasprotniki sedanje mestne vlade menijo, da gre za »predvolilno razkopavanje«, saj so volitve pred vrati. To, da je Beograd potreben popolne obnove, ni skrivnost. Pa vendar, razkopati večino glavnih ulic in obnovitvena dela izvajati v takem tempu še najbolj spominja na arogantno izživiljanje nad meščani. Beograjska mestna vlada ni na oblasti od včeraj, zato se seveda zastavlja vprašanje, zakaj se dela niso začela z večjim smislom za organizacijo obnove.

foto: Miloš Stojić

foto: Miloš Stojić

Proge avtobusov, tramvajev in trolejbusov so spremenjene, na ulicah je nepopisna gneča, poleg tega pa je prisotna tudi nervoza. Nemanjina ulica, Trg Slavija, Beograjska ulica, Ruzveltova ulica, Bulevar miru, Kosančićev venec, Brankov most in Hercegovska ulica (ki je bila pred dvema letoma v celoti obnovljena, zdaj pa je - ne edina - spet popolnoma razkopana) so le nekatere izmed ulic, ki jih obnavljajo.

Miloš Stojić

foto: Miloš Stojić

BREZPLAČNE PRIREDITVE

Razstave, predavanja

KAJ: Tugomir Šušnik, samostojna razstava
KJE: Mestna galerija Ljubljana, Mestni trg 5, Ljubljana
KDAJ: 30. 11. 2017 - 21. 1. 2018

KAJ: Odlivanje smrti
KJE: Galerija Vžigalica, Trg francoske revolucije 7, Ljubljana
KDAJ: 1. 11. - 24. 12. 2017

KAJ: Tina Konec: Črte (Risbe 2015–2017)
KJE: Bežigradska galerija 1, Dunajska 31, Ljubljana
KDAJ: 22. 11. - 24. 12. 2017

KAJ: SAETA 40 LET, 1977–2017
KJE: Bežigradska galerija 2, Ljubljana
KDAJ: 29. 11. 2017 - 5. 1. 2018

KAJ: Ljubljana, mesto s Plečnikovim podpisom, fotografska razstava
KJE: Jakopičevo sprehajališče, park Tivoli
KDAJ: december 2017

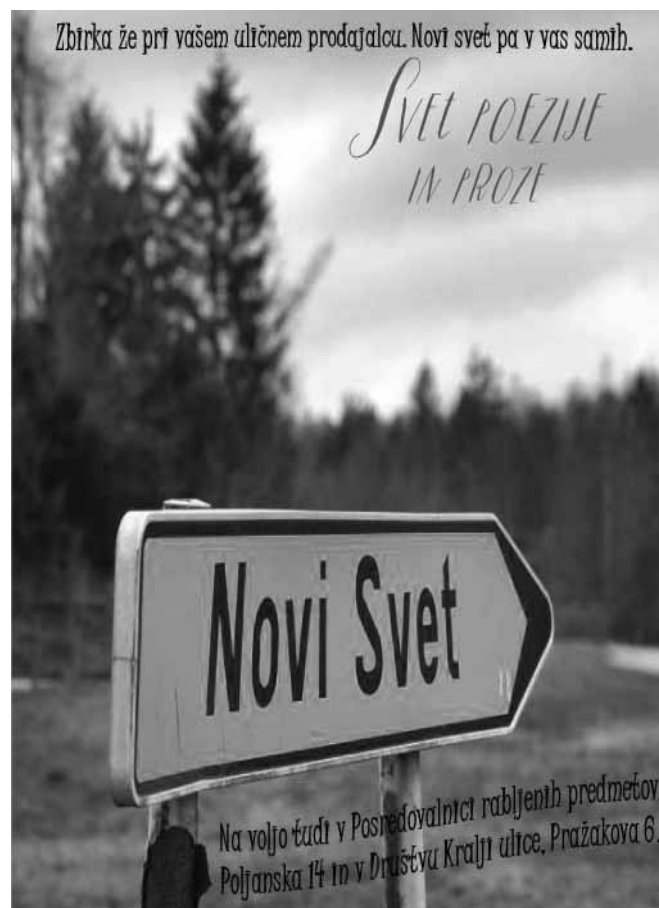
KAJ: Ta veseli dan kulture, kulturne institucije odpiramo svoja vrata!
KJE: Vse lokacije Muzeja in galerij mesta Ljubljane
KDAJ: 3. 12. 2017

KAJ: Predavanje Henrik Bullinger: pravni učitelj in pastir - Peter Novak
KJE: Knjižnica Šiška, Trg Komandanta Staneta 8, Ljubljana
KDAJ: 13. 12. ob 19.30

KAJ: Predavanje Novi korejski film – Jasmina Šepetavc
KJE: Knjižnica Šiška, Trg komandanta Staneta 8, Ljubljana, 1. nadstropje
KDAJ: 21. 12. ob 18.00

Literarni večeri, predstavitve knjig

KAJ: Knjiga spregovori (predstavitve knjige Tunel avtoprice Tina Batista Napotnik, vodi dr. Iztok Osojnik)
KJE: Knjižnica Prežihov Voranc, Tržaška 47 a, Ljubljana
KDAJ: 13. 12. ob 18.00

Razno

KAJ: Koncert All Strings Detached (alternativna rock glasba)
KJE: Knjižnica Otona Župančiča, Kersnikova 2, Ljubljana, mediateka
KDAJ: 7. 12. ob 20.00

KAJ: Cikel ruskega filma - Nenavaden božič (2006)
KJE: Slovanska knjižnica, Einspielerjeva 1, Ljubljana, kletna dvorana
KDAJ: 14. 12. ob 19.00

KAJ: Nova frekvenca, glasbeni pogovor v živo: Igor Matković
KJE: Knjižnica Otona Župančiča, Kersnikova 2, Ljubljana, mediateka
KDAJ: 18. 12. ob 18.00

Prireditelji, vabljeni k objavljanju svojih brezplačnih prireditev! Pišite nam na e-naslov: urednistvo@kraljiulice.org.

POKLIČI ME

- ČE POTREBUJEŠ POGOVOR
- ČE BI SE RAD NEKOMU ZAUPAL/A
- ČE POTREBUJEŠ NEKOGA, KI BI TE SAMO POSLUŠAL/A
- ČE SI OSAMLJEN/A IN SI ŽELIŠ PRIJETNEGA SOGOVORNIKA
- ČE POTREBUJEŠ NEKOGA S KATERIM BI RAD/A DELIL DOBRO VOLJO

Na voljo smo ti študentke prostovoljke, ki v okviru projekta STIK, preko telefonskih pogovorov nudimo individualno podporo tebi, ki se soočaš z duševno stisko ali enostavno potrebuješ prijetnega sogovornika. Skupaj lahko prebrodimo težke in prav tako vesele trenutke. Za vse informacije pogumno piši na sabynca@gmail.com ali neza.susnik@gmail.com.

OGLASNA DESKA

Vse se svetlika, vse se blešči, vse to oznanja nam praznične dni. V veselem decembru se oglasite pri nas, kjer s pestro ponudbo in nizkimi cenami obdaruje vas Dedek Mraz. Pri nas dobite navdih za darila, ostale želje izpolni vam PRP vila. Posredovalnico rabljenih predmetov Stara roba nova raba najdete na Poljanski cesti 14, na FB-ju ali na www.robaraba.si.

Društvo Kralji ulice se iskreno zahvaljuje podjetju UG5 za velikodušno donacijo v skupnem znesku 1000 €, ki nam bo v veliko pomoč pri vzpostavitvi izvajanja programa nastanitve brezdomnih oseb v sodelovanju z JSS mestne občine Ljubljana v objektu Knobleharjeva 11.

V imenu društva Kralji ulice se zahvaljujemo:

- pekarni OSEM,
 - slaščičarni ZVEZDA,
 - Biotehničnemu izobraževalnemu centru Ljubljana v sodelovanju s SUAŠ-em,
 - društvu Lajka za donacijo hrane za pse in mačke,
 - ga. Bernardi iz Ljubljane za donirano hrano za pse in mačke,
 - Zavodu Pit za donacijo hrane za pse in ostalih stvari za živali in
 - Osnovni šoli Bežigrad.
- Se priporočamo za naprej.

Če mi kdo lahko odstopi še delujoč televizijski sprejemnik in radio, naj prosim pokliče na tel.: 030 323 306.

V društvu Kralji ulice sprejemamo hrano za naše brezdomne pse. Bo zelo dobrodošla! Hvala!

Športna sekcija Kralji ulice vas vabi vsak četrtek od 15h - 16h v Športni center Triglav za Bežigradom (balon) na nogometno urico. Vsi dobrodošli!

Izšel je drugi slovenski prevod knjige Willa Halla z naslovom Vodnik za opuščanje uporabe psihotričnih zdravil v skladu z načeli zmanjševanje škode. Zanimirani jo lahko kupite po ceni 3 € na sedežu društva Pražakova 6 v Ljubljani, ali jo naročite po ceni 5 € po pošti.

029
KRALJI
ULICE

Delovanje našega društva lahko podprete tudi tako, da nam namenite 0,5 odstotka dohodnine, ki vam jo država odmeri za preteklo leto. To storite s spodnjim obrazcem, ki ga izpolnete in

pošljete na pristojni urad FURS (v Ljubljani je naslov: Davčna ulica 1, 1000 Ljubljana). Hvala!

PODATKI O DAVCNEM ZAVEZANCU:

(ime in priimek davčnega zavezanca)

(podatki o bivališču: naselje, ulica, hišna številka)

(poštna številka, ime pošte)

(davčna številka)

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

(pristojni finančni urad)

ZAHTEVA za namenitev dela dohodnine za donacije

Ime oziroma naziv upravičenca	Davčna številka upravičenca								Odstotek (%)
Društvo za pomoč in samopomoč brezdomcev Kralji ulice	2	3	9	5	6	0	4	6	0,5

V/Na _____, dne _____

_____ podpis zavezanca/ke

							RAZLASTITEV, URAĐEN ODVZEM LASTNINSKE PRAVICE V KORIST DRUŽBE	KOREK- CIJA	MREŽASTA TKANINA ZA VEZENINE	SILIKAT ZELEN- KASTE BARVE	RASTLINA Z OBČUTLJI- VIMI LISTI	ŠPANSKO ŽENSKO IME	DEL SKLADBE
							MAGNEZI- JEV SULFAT, GRENKA SOL						
							ZAPRT SVET MED HRIBI						
							KONGLO- MERAT						
							KOREKT- NOST						
							MUSLIM. MOŠKO IME GROBIŠČE V K. ROGU					KRMILO IZ ZMLETIH OSTANKOV RIB	JO BOSTE REŠILI DO KONCA?
BRITANSKO NIZAVJE Z VELIKIMI PREMOGOVNIKI	TURISTI- ČNA POSLO- VALNICA	PRITOK DNEPRA V UKRAJINI (IZ. SOR)	ODREZANI DELI VIN- SKE TRTE, ROŽJE	MUSLI- MANSKI DUHOVNIK	DEL MAHAB- HARATE (IZ ČRK: ALAN)	METALURG GLASBENI INTERVAL							ZNAMKA ITALIJ. AVTO- MOBILOV
POVEST FRANA LEVSTIKA											IT. NARAVO- SLOVEC (FLORA CARNIOLICA)	IVAN FRANKL PESNIŠKI SLOVAR	
SLOVENSKI LITERARNI ZGODOVI- NAR									PIJAČA IZ ZDRAVIL- NIH RASTLIN	SLOVANSKI NAROD ANTON TOMAŠIČ			
ODPRAVA NEKDANJE SOVJETSKE POLITIKE													
LJUB- LJANSKE NOVICE		ARABSKI EMIRAT PRESEDE- NIK PZS					SAMODEJNI STROJ RIMSKI BOG LJUBEZNI						
MAKED. REVOLUCI- ONAR (MIRČE)				SESTAVIL, NARISAL JOŽE PETELIN	MEDVEDJA ŠAPA REKA PAD					KRAJŠA OBLIKA AM. IMENA PAMELA			DVOJICA
DIRKAČ LAUDA				AZUSKO GOROVJE GUSTAV JANUŠ						ANTIČNO MESTO PRI TEBAH			
SLAVNI JAZZOVSKI KITARIST REINHARDT						DROG PRI KMEČKEM VOZU				KRAŠKA POKRAJI- NA NA HRVAŠKEM			
SULTA- NOVO BIVALIŠČE					KRIŽANKE SO ANTI- SKLEROTIKI	VODNA ŽIVAL				OSMI MESEC JU- DOVSKEGA KOLEDARJA			

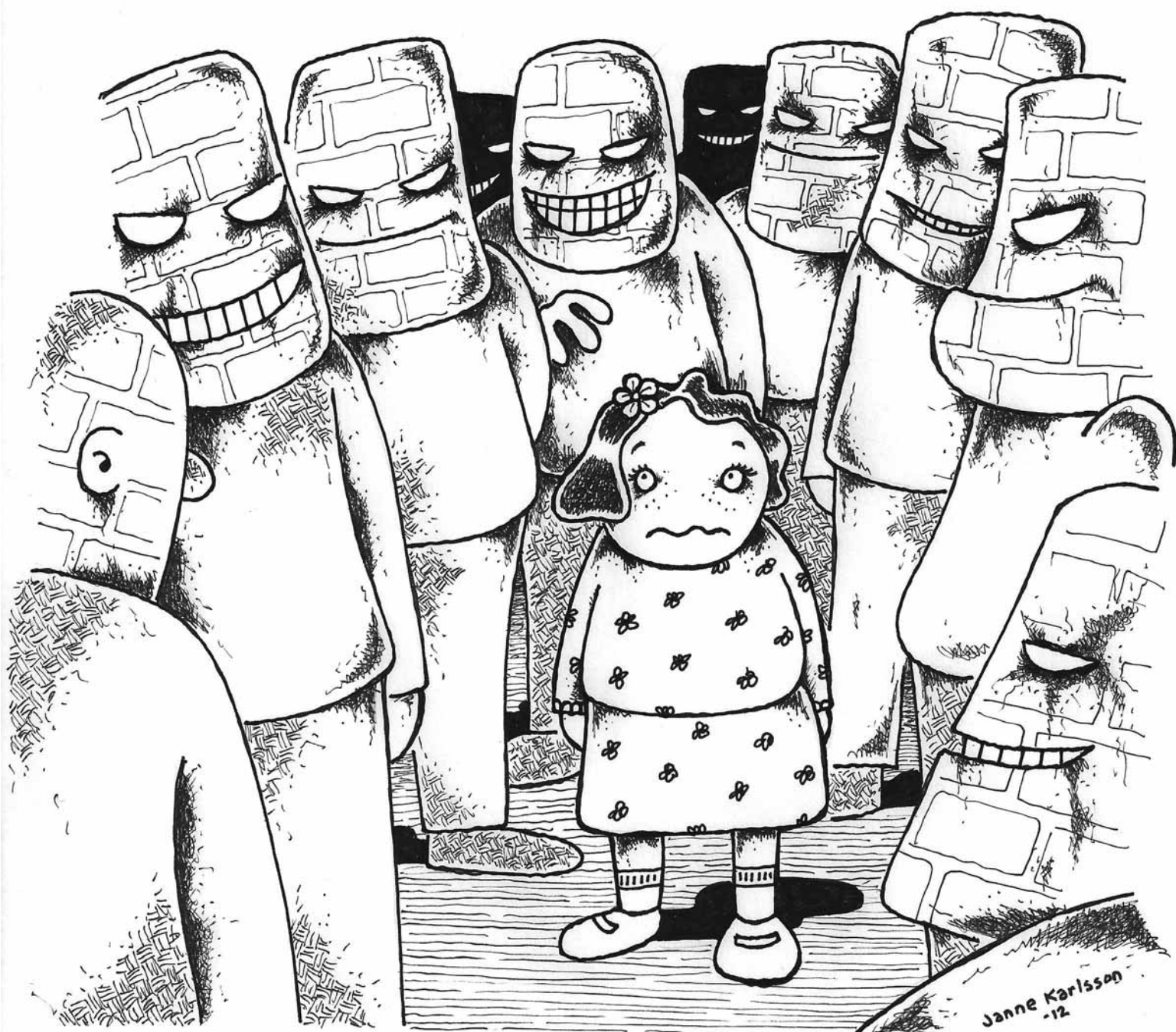
Sestavil: Jože Petelin

POZOR - NAGRADNA IGRA

Pravilno izpolnjeno križanko pošljite na naslov: Društvo Kralji ulice, Pražakova 6, 1000 Ljubljana - in se potegujte za zabavne nagrade: knjigo Franja Frančiča Meseno spoznanje, knjigo Novi svet - zbirka poezije in proze, DVD-trojček ter zgoščenko Ulične žvrgoljivosti Kraljev ulice.

Iskrene čestitke nagrajencem prejšnje pravilno rešene nagradne uganke, ki so: Jakob Viktor Kola in Leja Bizjak iz Ljubljane, Zdenka Vodopivec iz Bleda, Valči Žakelj iz Žirov, Tea Feranovič iz Jagodja in Erich Kastelic iz Trebelna.

Janne Karlsson
-12

ROBI IN KLAVDIJA

Klavdijo poznam že dolgo, družijo
pa naju najina psička Venus in
Spike ter ljubezen, odkritost in
spoštovanje do življenja.